

Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου

ετήσια έκδοση 2006

**Έκθεση
Διοικητικού Συμβουλίου ΟΕΒ
για το Έτος 2008**

**Ετήσια Γενική Συνέλευση
18 Μαΐου, 2009**

OEB

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΟΕΒ	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτελεστική Επιτροπή ..... 4 • Διοικητικό Συμβούλιο ..... 4 • Απερχόμενα Μέλη του Συμβουλίου 5 	
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Η Γραμματεία της ΟΕΒ 6 	
ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ/ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβούλια και Επιτροπές όπου εκπροσωπείται η ΟΕΒ 7 	
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ		
Η ΟΕΒ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΧΩΡΟ	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπτυξιακή Σύμπραξη ΔΙΠΑ-Δίκτυο Προώθησης Ανέργων στην Απασχόληση μέσω της Εξειδικευμένης Κατάρτισης και της Πιστοποίησης ..... 9 • Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) ..... 10 • Εβδομάδα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) της Ευρώπης 10 	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη Οικονομική Ανασκόπηση 2008 ..... 11 • Διεθνής Χρηματοπιστωτική Κρίση ..... 13 • Υιοθέτηση του Ευρώ-Ένας Χρόνος Μετά ..... 13 • Μείωση Γραφειοκρατίας και Διοικητικού Φόρτου ..... 14 • Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας ..... 14 • Περιφέρεια Γνώσης Λευκωσίας ..... 14 • Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο ..... 15 • Εμπόριο και Επιχειρηματικές Συνεργασίες ..... 15 • Προώθηση Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων ..... 15 • Συμβουλευτική Επιτροπή για Θέματα Καταναλωτών ..... 16 • Περικοπές στην Παροχή Νερού ..... 16 • Τιμή Αργού Πετρελαίου ..... 16 • Τομέας Υπηρεσιών ..... 16 • Τουρισμός ..... 17 • Τομέας Βιομηχανίας ..... 18 • Τομέας Γεωργίας ..... 18 • Άλλες Δραστηριότητες σε Θέματα Οικονομίας και Επιχειρήσεων 19 	
ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή ..... 20 • Εργατικά Αιτήματα και Συλλογικές Διαπραγματεύσεις ..... 20 • Απεργίες ..... 21 • Ξένο Εργατικό Δυναμικό ..... 21 • Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα ..... 22 • Ταμεία: Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ετησίων Αδειών, Πλεονάζοντος Προσωπικού και Αφηρεγγυότητας Εργοδότη ..... 22 • Κατώτατα Ημερομίσθια ..... 23 • Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής ..... 23 • Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία ..... 23 • Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) ..... 23 • Άλλες Δραστηριότητες σε Θέματα Εργασιακών Σχέσεων και Κοινωνικής Πολιτικής 24 	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα Κατάρτισης 25 	
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας (EFQM) ..... 26 • Investors in People (IIP) ..... 26 • Έρευνες-Μελέτες 27 	
ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) ..... 28 • Διεθνής Οργάνωση Εργοδοτών (IOE) ..... 28 • Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων (BUSINESSEUROPE) ..... 29 • Ένωση Μεσογειακών Συνομοσπονδιών Επιχειρήσεων (UMCE-BUSINESSMED) 29 	
ΆΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΚΕΑΔΕ) ..... 30 • Συνέδρια-Ημερίδες ..... 31 • Εκθέσεις ..... 33 • Νέες Εκδόσεις 34 	
ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Ετήσια Γενική Συνέλευση 2008 35 	
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ -ΜΕΛΗ ΟΕΒ	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες Επαγγελματικών Συνδέσμων ..... 37 • Διοικητικά Συμβούλια 38 	
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2008		43

Κατά το 2008 η ΟΕΒ θρήνησε το θάνατο του Αθανάσιου Κοβότσου ο οποίος διετέλεσε Πρόεδρος της ΟΕΒ κατά την περίοδο 1975-1977 και για πολλά χρόνια, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΟΕΒ.

Η ΟΕΒ εξέφρασε τα συλλυπητήρια της προς τους οικείους του ο δε Πρόεδρος της ΟΕΒ, Δρ Ανδρέας Πίπτας, παρέστη και κατέθεσε στεφάνι στην κηδεία του.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2008)

- Πρόεδρος:** • Δρ Ανδρέας Πίπτας
- Αντιπρόεδροι:** • Βύρων Κρανιδιώτης • Φίλιος Ζαχαριάδης • Χρίστος Παπαέλληνας
- Μέλη:** • Δήμητρα Καραντώκη • Σωτήρης Καλλής • Τάσσος Αναστασίου • Παναγιώτης Αντωνιάδης
• Χριστάκης Μιχαηλίδης • Στέφος Καλόγηρος • Σώτος Λοής • Λούης Λοΐζου
• Γιάννος Πανταζής • Κυριάκος Κόκκινος • Μιχάλης Πήλικος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2008)

- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ**   **Κυπριακός Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ένδυσης:** • Σωτήρης Καλλής
- Σύνδεσμος Βιομηχάνων Υποδημάτων Κύπρου:** • Ηρόδοτος Αβρααμίδης
- Σύνδεσμος Μεταλλουργικών Βιομηχανιών Κύπρου (ΣΥΜΕΒΙΚ):** • Σταύρος Κουντούρης
                         • Παύλος Κοιρανίδης
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Βιομηχάνων Επίπλου & Ξυλουργικών (ΠΑΣΥΒΕΞ):**
                         • Ανδρέας Συλικιώτης • Ανδρέας Τουμάζος
- Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ):** • Νίκος Φραντζής
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Εργοδοτών Τυπογράφων:** • Χριστόφορος Νικολάου
- Σύνδεσμος Βιομηχάνων Μωσαϊκών & Μαρμάρων:** • Δώρος Χριστοφόρου
- Σύνδεσμος Εργοληπτών Μηχανολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΕΚ):** • Τάσος Λαός
- Βιομηχανία (Εκτός Συνδέσμων):** • Δρ Ανδρέας Πίπτας • Αντώνης Χατζηπαύλου
                         • Τάκης Πελετιές • Νίκος Σαρρής • Γιώργος Ευσταθίου • Γιώργος Πέτρου
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ**   **Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου:** • Σώτος Λοής
                         • Λευτέρης Αναστασίου
- Σύνδεσμος Εργολάβων Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων:** • Γιώργος Καρακάννας
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης & Οικοδομών:**
                         • Μιχαλάκης Λεπτός • Λάκης Τοφαρίδης
- ΕΜΠΟΡΙΟ**   **Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ):** • Πέτρος Κρασσάς
- Παγκύπριος Εργοδοτικός Σύνδεσμος Συσκευαστών Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών & Σταφυλών:** • Τάσσος Αναστασίου
- Πετρελαιοειδή:** • Κίκης Λευκαρίτης

Εμπόριο (Εκτός Συνδέσμων): • Παναγιώτης Αντωνιάδης • Χρίστος Παπαέλληνας
• Γιώργος Γεωργίου

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Κυπριακός Εργοδοτικός Σύνδεσμος Τραπεζών: • Χρίστος Στυλιανίδης
• Γιώργος Φλούρος

Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου: • Γιαννάκης Οικονόμου

Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου: • Κωνσταντίνος Δεκατηής

Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής: • Ανδρέας Κασιουρής

Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο: • Θωμάς Καζάκος

Κυπριακός Σύνδεσμος Ποιότητας: • Γεώργιος Γεωργιάδης

Τουρισμός: • Ιωσήφ Βαβλίτης • Φειδίας Νικολάου • Λούης Λοΐζου

Οργανισμοί Δημόσιας Ωφέλειας: • Ιωάννης Σουρουλλάς • Μωϋσής Σταύρου
• Γιώργος Σουρουλλάς

Μεταφορές: • Στέφος Καλόγηρος

Υπηρεσίες (Εκτός Συνδέσμων): • Ανδρέας Γεωργίου • Δημήτρης Βάκης
• Ανδρέας Αρτέμης • Γιάννος Πανταζής • Συμεών Κασσιανίδης • Ανδρέας Παπαδόπουλος
• Κώστας Σεβέρης • Κυριάκος Κόκκινος • Γιάννος Ζεμπύλας • Χριστάκης Μιχαηλίδης
• Γεώργιος Χατζηπαυλής • Μιλτιάδης Μιλτιάδους

ΓΕΩΡΓΙΑ

• Χρίστος Τσίμον

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

• Ανδρέας Τρύφων • Δημήτρης Σουκιούρογλου • Ιωάννης Στρογγυλός • Φίλιος Ζαχαριάδης
• Δημήτρης Σολομωνίδης • Χρίστος Χρίστης • Δήμητρα Καραντώκη • Κώστας Λανίτης
• Βύρων Κρανιδιώτης • Τάκης Νέμισσας • Βλαδίμηρος Ουλουπίης • Ανδρέας Κωνσταντινίδης

EX-OFFICIO ΜΕΛΗ

Γενικός Διευθυντής: • Μιχάλης Πήλικος

Πρώην Πρόεδροι: • Γεώργιος Χριστοφίδης • Σόλων Τριανταφυλλίδης • Τάκης Παντζαρής
• Κωνσταντίνος Λόρδος • Ρένος Σολομίδης • Μιχάλης Κολοकाσίδης

ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (προσφερόμενα για επανεκλογή)

Τα απερχόμενα μέλη του Συμβουλίου που προσφέρονται για επανεκλογή είναι τα ακόλουθα: • Τάσος Λαός
• Ηρόδοτος Αβρααμίδης • Ανδρέας Συλικιώτης • Νίκος Φραντζής • Πέτρος Κρασσάς • Χρίστος Παπαέλληνας
• Γιαννάκης Οικονόμου • Ανδρέας Κασιουρής • Γεώργιος Γεωργιάδης • Λούης Λοΐζου • Στέφος Καλόγηρος
• Δημήτρης Βάκης • Χρίστος Τσίμον • Ανδρέας Τρύφων • Κώστας Λανίτης • Βύρων Κρανιδιώτης

Από την τελευταία Ετήσια Γενική Συνέλευση, που έγινε στις 22 Μαΐου 2008, οι κ.κ. • Λευτέρης Αναστασίου
• Γιώργος Γεωργίου • Γιώργος Φλούρος • Χρίστος Χρίστης • Βλαδίμηρος Ουλουπίης • Ανδρέας Κωνσταντινίδης
• Παναγιώτης Κουνής, έχουν διορισθεί από το Συμβούλιο σαν Μέλη του, με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 43
του Καταστατικού και προσφέρονται για επανεκλογή.

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Λέλλος Π. Δημητριάδης, Δικηγορικό Γραφείο

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

PricewaterhouseCoopers Εγκεκριμένοι Λογιστές

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΟΕΒ

Η σύνθεση της Γραμματείας της ΟΕΒ είναι η ακόλουθη:

Γενικός Διευθυντής

- Μιχάλης Πήλικος

Τμήμα Βιομηχανίας & Υπηρεσιών

Βοηθός Γενικός Διευθυντής:
Λειτουργοί:

- Κώστας Χριστοφίδης
- Αντώνης Φραγκούδης
- Παρασκευάς Αναστασίου
- Μιχάλης Γρηγορίου
- Κυριάκος Αγγελίδης
- Μάρκος Καλλής

Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων & Κοινωνικής Πολιτικής

Βοηθός Γενικός Διευθυντής:
Λειτουργοί:

- Μιχάλης Αντωνίου
- Λένα Παναγιώτου
- Πολύβιος Πολυβίου
- Γιώργος Παιδονόμος
- Θεόδωρος Τζιοβάνη

Τμήμα Ανάπτυξης Διεύθυνσης, Μελετών και Στρατηγικού Προγραμματισμού

Διευθυντής:
Λειτουργός:
Βοηθός Λειτουργός:

- Πέτρος Πέτρου
- Μαρία Στυλιανού
- Μαρία Πειραία

Τμήμα Γραμματειακών Υπηρεσιών

Προϊσταμένη:
Βοηθός Λειτουργός:
Προσωπική Βοηθός Γενικού Διευθυντή:
Γραμματειακό Προσωπικό:

- Ανδρούλα Αποστόλου
- Γιούλα Γυψιώτη
- Μαρία Αγαπίου
- Ελένη Ευθυμίου
- Βούλα Ιωάννου
- Στέλλα Γεωργίου
- Κούλα Ττούσιου
- Σωτήρης Λάμπρου
- Μάριος Μανώλη

Προϊστάμενος Λογιστικών Εργασιών

- Τάκης Ταλιώτης

Οι Λειτουργοί της ΟΕΒ πήραν μέρος σε εκατοντάδες συνεδριάσεις συμβουλίων και τεχνικών επιτροπών, κοινοβουλευτικών επιτροπών, σε σεμινάρια και εργατικές διαπραγματεύσεις καθώς και άλλες δραστηριότητες για την προώθηση των θέσεων, της πολιτικής και των συμφερόντων της ΟΕΒ και των μελών της.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΟΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙΤΑΙ Η ΟΕΒ

Το 2008 η ΟΕΒ εκπροσωπείτο στα πιο κάτω μόνιμα Σώματα και σε μεγάλο αριθμό ad hoc Επιτροπών που συστάθηκαν για μελέτη ειδικών θεμάτων.

Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα
- Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης
- Διοικητικό Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Διοικητικό Συμβούλιο Κεντρικού Ταμείου Ετησίων Αδειών
- Διοικητικό Συμβούλιο Ταμείου Αφερεγγυότητας Εργοδότη
- Διοικητικό Συμβούλιο Ταμείου για Πλεονάζον Προσωπικό
- Διοικητικό Συμβούλιο Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
- Συμβούλιο Μαθητείας
- Συμβουλευτικές Επιτροπές Επαρχιακών Γραφείων Εργασίας σ' όλες τις πόλεις
- Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας & Υγείας
- Συμβούλιο για Άτομα με Αναπηρίες
- Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές για Ωράρια Καταστημάτων Τουριστικών Περιοχών
- Επιτροπή Ισότητας των φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση
- Διοικητικό Συμβούλιο Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων

Υπουργείο Οικονομικών

- Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή
- Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για την υιοθέτηση του Ευρώ στην Κύπρο
- Επιτροπή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή
- Επιτροπή για την Ανάπτυξη Περιφερειακής Στρατηγικής Καινοτομίας στην Κύπρο
- Στατιστικό Συμβούλιο
- Ειδική Καθοδηγητική Επιτροπή για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου στην Κύπρο

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού

- Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικής Ανάπτυξης
- Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας
- Συμβουλευτικό Συμβούλιο Εγγύησης Εξαγωγών
- Διοικητικό Συμβούλιο Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ)
- Διοικητικό Συμβούλιο Ιδρύματος Τεχνολογίας (ΙΤ)
- Τεχνική Επιτροπή για την υψηλή Τεχνολογία
- Διοικητικό Συμβούλιο Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και Κυπριακής Εταιρείας Πιστοποίησης (ΚΕΠ)
- Τεχνικές Επιτροπές Προτύπων
- Συμβουλευτική Επιτροπή για Θέματα Καταναλωτών
- Επιτροπή Παρακολούθησης του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Τουρισμό
- Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής των Προνοιών της Ευρωπαϊκής Πράξης για τις Μικρές Επιχειρήσεις

Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης

- Κεντρικό Συμβούλιο Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας
- Συμβούλιο Φυλακών
- Επιτροπή Αποκατάστασης Απολυομένων Καταδίκων

Υπουργείο Υγείας

- Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας
- Επιτροπή Όρων Απασχόλησης Νοσοκόμων
- Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή Υγείας
- Συμβουλευτική Επιτροπή Ιδιωτικών Νοσηλευτριών

Υπουργείο Συγκοινωνιών & Έργων

- Συμβούλιο Οδικών Μεταφορών

Υπουργείο Εσωτερικών

- Μόνιμη Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής της Οδηγίας Δομικών Προϊόντων

Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού

- Συμβουλευτική Επιτροπή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Συμβουλευτικό Σώμα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος

- Παγκύπριο Συμβούλιο Περιβάλλοντος
- Εθνική Επιτροπή για Εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ
- Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Υλικών Συσκευασίας
- Συμβουλευτική Επιτροπή Απονομής Οικολογικού Σήματος
- Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης

Γραφείο Προγραμματισμού

- Συμβουλευτική Επιτροπή Προγραμματισμού
- Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος (RISK) για την Καινοτομία
- Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε.
- Επιτροπή Παρακολούθησης Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG
- Επιτροπή Παρακολούθησης Χορηγιών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου
- Επιτροπή Προώθησης της Έρευνας και Ανάπτυξης
- Επιτροπή Παρακολούθησης των Προγραμμάτων 2004-2006 για το Στόχο 2, Στόχο 3 και της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL
- Επιτροπή Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα», «Αλιεία», και «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ για το 2007-2013.

Άλλα

- Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών
- Συμβουλευτική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης
- Άλλες ad-hoc Επιτροπές
- Κυπριακό Ενεργειακό Γραφείο

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικού Διαλόγου
- Ευρωπαϊκή Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή
- Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
- Ευρωπαϊκό Πρακτορείο για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία
- Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (CEDEFOP)
- Ευρωπαϊκή Ομάδα για το Ευρώ
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Η συμβολή της ΟΕΒ στη διαμόρφωση της κοινωνικο-οικονομικής πολιτικής του κράτους επιτυγχάνεται κατά άμεσο τρόπο με την ενεργό συμμετοχή των εκπροσώπων της στις πιο πάνω Κυβερνητικές Επιτροπές και Συμβούλια, τα οποία μελετούν θέματα οικονομικά, εργατικά, βιομηχανικά, υπηρεσιών, εκπαιδευτικά και κοινωνικά. Με τις εποικοδομητικές και μελετημένες θέσεις της, η ΟΕΒ προωθεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου και του τόπου γενικότερα. Η ΟΕΒ μετέχει σε πλείστες άλλες Επιτροπές σε Υπουργεία ή Υπηρεσίες για θέματα εναρμόνισης με το «Κοινοτικό Κεκτημένο».

Στελέχη της ΟΕΒ παρακολούθησαν σεμινάρια και συμμετείχαν σε συνέδρια ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος, τόσο στην Κύπρο όσο και σε ευρωπαϊκές Χώρες. Περαιτέρω η ΟΕΒ βρισκόταν σε όλη τη διάρκεια του έτους παρούσα και ενεργή στα ευρωπαϊκά κέντρα λήψης αποφάσεων για θέματα που αφορούν τις επιχειρήσεις και τους εργοδότες. Ιδιαίτερη δράση είχε σε θεσμικά σώματα της ΕΕ όπως η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ), το Δ.Σ. του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικού Διαλόγου, το CEDEFOP (αρμόδιο για θέματα κατάρτισης Όργανο της ΕΕ) και σε άλλες Επιτροπές και Συμβουλία.

Η ΟΕΒ μετέχει επίσης σε επιλεγμένα Ευρωπαϊκά Προγράμματα καθώς και σε εξειδικευμένες ομάδες συμβούλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΠΑ-ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στα πλαίσια της υλοποίησης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL, η ΟΕΒ συμμετείχε ως συντονιστής εταίρος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «Δίκτυο Προώθησης Ανέργων στην Απασχόληση μέσω της Εξειδικευμένης Κατάρτισης και της Πιστοποίησης Δεξιοτήτων» (ΔΙΠΑ) για την υλοποίηση του έργου ΠΡΑΞΗ το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 50% από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Για την ολοκλήρωση του Έργου μαζί με την ΟΕΒ συνεργάστηκαν:

- **Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας** με την ιδιότητα της αρμόδιας αρχής για την οριζόντια εφαρμογή της ισότητας των φύλων.
- **Ο Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ) και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής (CITEA)** ως εκπρόσωποι των εργοδοτικών φορέων και συγκεκριμένα του τουρισμού και της νέας οικονομίας.
- **Η Συνομοσπονδία Εργατών Κύπρου (ΣΕΚ)** η οποία λειτουργούσε ως φορέας στήριξης των εργοδοτούμενων και των ενεργειών με ερευνητικό, μελετητικό, συμβουλευτικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα που τους αφορούσαν άμεσα.
- **Το IMC Intercollege Cyprus** ως φορέας επαγγελματικής κατάρτισης και
- **Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ)** ως αρμόδιος φορέας για την εφαρμογή των εθνικών πολιτικών επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Το Έργο ΠΡΑΞΗ αποτέλεσε πιλοτική εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής που αφορά τη σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την

απασχόληση. Ειδικότερα, μέσα από το έργο επιχειρήθηκε η εφαρμογή των στόχων της εθνικής στρατηγικής σε μια μικρή ομάδα ατόμων που αντιμετωπίζουν

διακρίσεις και ανισότητες στην αγορά εργασίας.

Ομάδες στόχου του Έργου αποτελούσαν οι νέοι άνεργοι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι εποχιακά απασχολούμενοι και οι απειλούμενοι από ανεργία.

Κύριος στόχος του έργου ήταν η δημιουργία του κατάλληλου πλαισίου για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας και η σύνδεση της θεωρητικής κατάρτισης με την πρακτική. Με την ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους της εκπαίδευσης τους, οι άνεργοι τοποθετήθηκαν σε επιχειρήσεις για πρακτική εξάσκηση.

Η θεωρητική κατάρτιση επικεντρώθηκε σε δύο κλάδους οικονομικής δραστηριότητας βάσει επιχειρησιακών αναγκών και σχετικών μελετών που καταδείκνυαν την αυξημένη ζήτησή τους στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, στον Τουριστικό τομέα και στον τομέα Υπηρεσιών, στις ειδικότητες Υπάλληλος Υποδοχής Ξενοδοχείων και Τεχνικών Ανάπτυξης Εφαρμογών στο Διαδίκτυο αντίστοιχα.

Το φυσικό αντικείμενο του Έργου ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο, 2008. Η ΟΕΒ ανέλαβε το γενικό συντονισμό του Φόρουμ για την ολοκλήρωση όλων των συγχρηματοδοτούμενων έργων της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL στην Κύπρο. Στο εν λόγω Φόρουμ παρευρέθηκαν περισσότεροι από 200 συμμετέχοντες.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο και τα αποτελέσματα του υπάρχουν στην ιστοσελίδα www.equal-dipa.org.cy αντίστοιχα.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΕΟΚΕ)

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) είναι το σημαντικότερο συμβουλευτικό Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σ' αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών των 27 Χωρών μελών οι οποίοι ενεργούν σε τρεις ομάδες: των εργοδοτών, των εργαζομένων και των λοιπών συμφερόντων. Συστάθηκε το 1957 με τη Συνθήκη της Ρώμης και αποτελεί βήμα διαλόγου αλλά και θεσμική βάση που επιτρέπει στους φορείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των χωρών μελών, να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η Κύπρος συμμετέχει από την 1/5/2004 με έξι μέλη (δύο από κάθε ομάδα) ένας εκ των οποίων είναι ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ κ. Μιχάλης Αντωνίου.

Τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν τις εργασίες της ΕΟΚΕ κατά το 2008 ήταν:

- Προαγωγή της συμμετοχής των νέων στην εκπαίδευση και την απασχόληση.
- Λευκή Βίβλος για τον αθλητισμό.
- Πρότυπα ασφάλειας για τα επιβατικά πλοία.
- Αξιολόγηση των υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
- Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.
- Βιώσιμη χρηματοδότηση των συστημάτων περιθάλψης.
- Κυρώσεις σε εργοδότες που απασχολούν παράνομους υπηκόους τρίτων χωρών.
- Ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στη βελτίωση της κατάστασης των νέων στην αγορά εργασίας.
- Πράσινη Βίβλος για το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου.
- Ευελιξία με ασφάλεια.
- Διαφορές στις αμοιβές των δύο φύλων.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ) ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέστησε Ομάδα Εθνικών Συντονιστών για την υλοποίηση «Εβδομάδας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) της Ευρώπης» κατά τον Μάιο 2009.

Την εθνική ομάδα της Κύπρου απαρτίζουν ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ κ. Κ. Χριστοφίδης, ως εκπρόσωπος των κυπριακών επιχειρήσεων και η Λειτουργός του ΙΠΕ κα Μ. Τρυλλίδου, ως εκπρόσωπος του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δαπανήσει για το σκοπό αυτό €1,6 εκατομμύρια για επικοινωνιακές και προωθητικές ενέργειες και άλλες εκδηλώσεις που προγραμματίζει να υλοποιήσει στα πλαίσια της «Εβδομάδας ΜΜΕ της Ευρώπης». Πέραν του ποσού αυτού η κάθε χώρα-μέλος θα αναλάβει το κόστος των δικών της εκδηλώσεων.

Η ΟΕΒ, με τη συμμετοχή της στην Ομάδα αυτή, επιδιώκει να σταλεί δυνατό μήνυμα για τη συμβολή και τη σημασία των ΜΜΕ στην οικονομία και την κοινωνία, ενώ ταυτόχρονα να ενθαρρύνεται η επιχειρηματικότητα και η στήριξη σε νέους επιχειρηματίες.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2008

Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση που ξεκίνησε τον περασμένο Σεπτέμβριο επηρέασε αρνητικά και την Κύπρο, με αποτέλεσμα τη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας κατά το 2008 στο 3,7% σε πραγματικούς όρους σε σύγκριση με 4,4% το 2007. Η οικονομική ανάπτυξη προήλθε κυρίως από την εγχώρια ζήτηση και ειδικότερα από την ιδιωτική κατανάλωση, τις ιδιωτικές επενδύσεις σε κατασκευαστικά έργα και μηχανικό εξοπλισμό και τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Από τομεακής σκοπιάς η ανάπτυξη στηρίχθηκε κυρίως στους τριτογενείς τομείς των υπηρεσιών και στον Τομέα των Κατασκευών (κατά τους πρώτους επτά τουλάχιστον μήνες του έτους).

Κατά το 2008, ο Γεωργικός Τομέας παρουσίασε αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης ύψους 11,9%. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ μειώθηκε στο 1,7% από 2% το 2007. (Λεπτομέρειες αναφορικά με τη Γεωργία, δίδονται σε ειδικό κεφάλαιο της Έκθεσης).

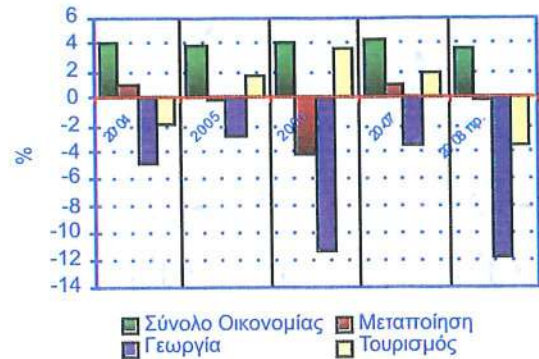
Πτώση παρουσίασε και ο ρυθμός ανάπτυξης του Τομέα της Μεταποίησης κατά το 2008 ο οποίος ήταν αρνητικός 0,1% σε σύγκριση με άνοδο 0,9% το 2007. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ μειώθηκε στο 7% από 7,5% που ήταν το 2007. (Λεπτομέρειες αναφορικά με το Μεταποιητικό Τομέα δίδονται σε ειδικό κεφάλαιο της Έκθεσης).

Μείωση στο ρυθμό ανάπτυξης παρουσίασε ο Τομέας των Κατασκευών κατά το 2008, φθάνοντας στο 5% σε σύγκριση με 7,4% το 2007. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην επιβράδυνση που παρατηρήθηκε στη ζήτηση κατασκευαστικών έργων. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ παρέμεινε στα ίδια επίπεδα του 2007, δηλαδή στο 9,3%.

Ο Τομέας του Ηλεκτρισμού, Υγραερίου και Νερού σημείωσε αύξηση ύψους 4,5% σε συνέχεια αύξησης 3,5% κατά το 2007. Ο Τομέας των Ξενοδοχείων και Εστιατορίων παρουσίασε αρνητικό ρυθμό αύξησης ύψους 3,5% σε σύγκριση με ρυθμό 1,9% που σημειώθηκε το 2007. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη σχετική μείωση της τουριστικής κίνησης. Η συνεισφορά του τομέα στο ΑΕΠ μειώθηκε στο 6,3% από 6,9% το 2007. Ο ρυθμός διεύρυνσης του Τομέα του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου παρουσίασε αύξηση ύψους 7,1% όπως και κατά το 2007.

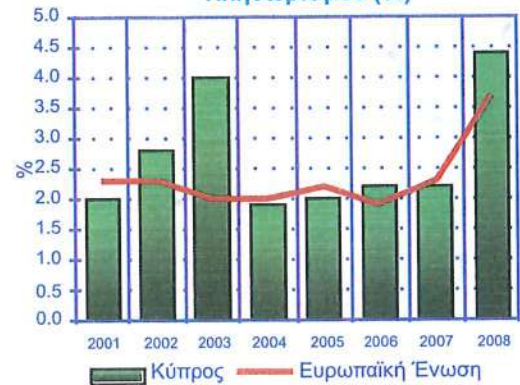
Από τους υπόλοιπους τριτογενείς τομείς, τις πιο αξιοσημείωτες αυξήσεις παρουσίασαν ο Τομέας των Μεταφορών, Αποθήκευσης και Επικοινωνιών (6,6%) και ο Τομέας Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας (5,6%) (Λεπτομέρειες αναφορικά με τις Υπηρεσίες, δίδονται σε ειδικό κεφάλαιο της Έκθεσης).

Ρυθμοί Οικονομικής Ανάπτυξης (%)
(Σταθερές Τιμές 1995)

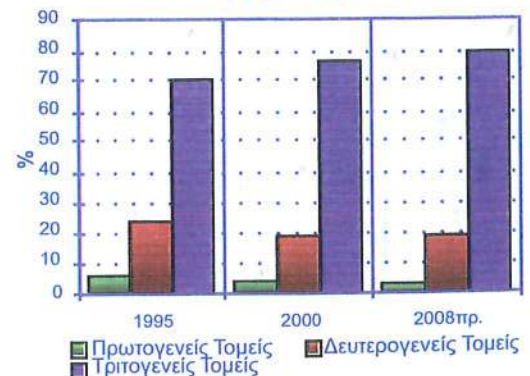
Από σημαντικές διακυμάνσεις χαρακτηρίζονται οι ρυθμοί ανάπτυξης των τομέων της Γεωργίας, της Μεταποίησης, αλλά και του Τουρισμού ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας είναι πιο σταθερός με μέσο όρο 4% για την περίοδο 2004-2008.

Εναρμονισμένος Ρυθμός
Πληθωρισμού (%)

Ενώ από το 2004 έως το 2007, ο ρυθμός πληθωρισμού στην Κύπρο κυμάνθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα με τον μέσο όρο στην Ε.Ε., κατά το 2008 ο πληθωρισμός στην Κύπρο ήταν πιο ψηλός κατά 0,7%.

Ποσοστιαία Κατανομή του ΑΕΠ (%)
Τρέχουσες Τιμές

Σταθερή άνοδο παρουσιάζει το μερίδιο της συνεισφοράς στην οικονομία από τους τριτογενείς τομείς, ενώ οι πρωτογενείς και δευτερογενείς τομείς παρουσιάζουν αισθητή μείωση.

Αύξηση παρουσίασε ο εναρμονισμένος ρυθμός πληθωρισμού κατά το 2008 ο οποίος, με βάση το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, έφθασε στο 4,4% σε σχέση με 2,2% το 2007. Η άνοδος του ρυθμού πληθωρισμού οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις αυξήσεις των τιμών των τροφίμων, των πρώτων υλών και του πετρελαίου.

Η ικανοποιητική πορεία της οικονομίας αντανακλάται και στην αγορά εργασίας, όπου επικρατούν συνθήκες, σχεδόν, πλήρους απασχόλησης. Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε στο 3,9% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως ήταν και το 2007.

Κατά το 2008 παρουσιάστηκε δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 1% του ΑΕΠ σε σύγκριση με πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ το 2007. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην επιβράδυνση στο ρυθμό αύξησης των εσόδων, κυρίως στη μείωση των δραστηριοτήτων του τομέα των ακινήτων, καθώς και σε επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης των δαπανών. Τα δημόσια έσοδα ανήλθαν στα 7.648,9 εκ. ευρώ κατά το 2008 σημειώνοντας αύξηση 5,8%. Οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν στα 7.481,5 εκ. ευρώ το 2008 σημειώνοντας αύξηση 11,8%. Το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού) εκτιμάται ότι θα μειωθεί γύρω στο 49% το 2008 σε σύγκριση με 59,5% που ήταν το 2007. Η μείωση του χρέους οφείλεται στην αξιοποίηση του εξοφλητικού αποθέματος (sinking funds) για αποπληρωμή κρατικών χρεογράφων σε συνδυασμό με τη διατήρηση πλεονάσματος στο πρωτογενές ισοζύγιο και καλύτερης διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων και επομένως πληροί το σχετικό κριτήριο σύγκλισης του Μάαστριχτ που προνοεί όπως αυτό διατηρείται ως ποσοστό ίσο ή μικρότερο του 60% του ΑΕΠ.

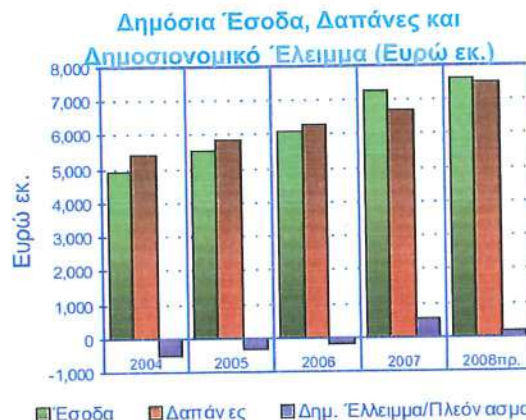
Το έλλειμμα που παρουσίασε το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, αυξήθηκε στο 12,4% του ΑΕΠ κατά το 2008 από 11,7% το 2007. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση που παρατηρήθηκε στις εισαγωγές πετρελαιοειδών λόγω των ψηλών τιμών που επικράτησαν κατά το 2008 και στη μείωση των εξαγωγών.

Κατά το 2008, οι εξαγωγές προς χώρες μέλη της Ε.Ε (αποστολές αγαθών) ήταν αυξημένες κατά 2,8% και έφθασαν στα 763,6 εκ. ευρώ σε σύγκριση με 742,7 εκ. ευρώ το 2007. Οι εξαγωγές αγαθών προς τρίτες χώρες παρουσίασαν αύξηση ύψους 18,6% και έφθασαν στα 403,1 εκ. ευρώ από 339,9 εκ. ευρώ το 2007.

Όσον αφορά το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), το έτος 2008 έκλεισε με ζημιές που αγγίζουν το 77,15%. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών ΧΑΚ, κατέγραψε κατά το 2008 φθίνουσα πορεία φθάνοντας στις 1.101,42 από τις 4.820,72 μονάδες που βρισκόταν στο τέλος του 2007.

Η ΟΕΒ επιδιώκει τη διαμόρφωση ενός υγιούς και σύγχρονου οικονομικο-κοινωνικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο οι παραγωγικές μας μονάδες να μπορούν να αναπτύσσουν απρόσκοπτα την επιχειρηματική τους δραστηριότητα ώστε να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Κυπριακής Οικονομίας. Προς επίτευξη του στόχου αυτού η ΟΕΒ έχει πραγματοποιήσει δεκάδες συναντήσεις και έχει υποβάλει αριθμό εισηγήσεων προς την κυβέρνηση, τονίζοντας μεταξύ άλλων την πιστή και χωρίς παρεκκλίσεις εφαρμογή των Προγραμμάτων Σύγκλισης και Σταθερότητας της Κυπριακής Οικονομίας.

Κατά τους τελευταίους μήνες του έτους παρατηρήθηκε γενική επιβράδυνση στους ρυθμούς της οικονομίας, ιδιαίτερα του λιανικού εμπορίου και των χρηματιστηριακών αξιών, λόγω κυρίως του αρνητικού κλίματος που προκάλεσε η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση με τις σοβαρές επιπτώσεις σε ισχυρές οικονομίες όπως αυτήν των ΗΠΑ.

Ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής εξυγίανσης που εφαρμόζει η κυβέρνηση στα πλαίσια του Προγράμματος Σύγκλισης, κατά το 2008 παρουσιάστηκε πλεόνασμα ύψους 1% του ΑΕΠ.

Αύξηση παρουσίασαν κατά το 2008 οι συνολικές εξαγωγές αγαθών τόσο προς χώρες κράτη μέλη της ΕΕ (ενδοκοινωνικό εμπόριο) όσο και προς τρίτες χώρες.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Η ΟΕΒ, με στόχο την έγκαιρη προετοιμασία για την αντιμετώπιση των επερχόμενων επιπτώσεων από τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, ανέπτυξε πολυσχιδή και αυξημένη δράση περί τα τέλη του έτους.

Μεταξύ των πολλών πρωτοβουλιών και ενεργειών της ΟΕΒ περιλαμβάνονται οι συναντήσεις με την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρη Χριστόφια, τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, κ. Αθανάσιο Ορφανίδη καθώς και με Υπουργούς και υψηλόβαθμους κυβερνητικούς αξιωματούχους. Κατά τις συναντήσεις, η ΟΕΒ κατέθεσε θέσεις και εισηγήσεις για αντιμετώπιση της κρίσης.

Οι εισηγήσεις της ΟΕΒ, πέραν του γενικότερου οικονομικού κλίματος, αφορούσαν ειδικότερα τους κλάδους του Τουρισμού, των Κατασκευών και της Βιομηχανίας.

Για τον Τομέα του Τουρισμού, η ΟΕΒ υπογράμμισε την αναγκαιότητα για μείωση του συντελεστή ΦΠΑ για όλες τις τουριστικές υπηρεσίες, τη μείωση των τελών των αεροδρομίων με την επιστροφή μέρους των εσόδων της κυβέρνησης, την άρση των περιορισμών για πτήσεις από τρίτες χώρες, την αύξηση των δαπανών για προβολή του Κυπριακού τουριστικού προϊόντος και τη δημιουργία Επιτροπής Διαχείρισης της οικονομικής κρίσης η οποία να αναλάβει τη γρήγορη εφαρμογή έκτακτων δράσεων και μέτρων.

Για τον Τομέα των Κατασκευών, η ΟΕΒ εισηγήθηκε δραστική μείωση των φορολογιών και τελών, άμεση υλοποίηση κυβερνητικών έργων, όπως προβλέπεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, στο μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό, τάχιστα έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, άμεση έκδοση πολεοδομικών αδειών για ιδιωτικά έργα, τροποποίηση και εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων σχετικών νομοθεσιών.

Για τη Βιομηχανία, η ΟΕΒ τόνισε ότι ο Τομέας της Βιομηχανίας θα πρέπει επίσης να στηριχθεί, διότι απέδειξε ότι αποτελεί μόνιμο σταθεροποιητικό παράγοντα στην οικονομία. Η ΟΕΒ ζήτησε, μεταξύ άλλων, ενίσχυση των υφιστάμενων σχεδίων στήριξης και χορηγιών της Βιομηχανίας, ενθάρρυνση της δανειστικής ικανότητας των Τραπεζών, ώστε να συνεχίσουν να χορηγούν δάνεια στις επιχειρήσεις με τους ίδιους ρυθμούς όπως και στο παρελθόν, μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας και εισαγωγή Σχεδίου Ασφάλισης Εξαγωγών έναντι τραπεζικών και άλλων κινδύνων.

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ-ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑ

Η μετάβαση της χώρας μας από τη λίρα στο ευρώ από την 1^η Ιανουαρίου 2008 αποτέλεσε σημαντική εξέλιξη για τη διασφάλιση οικονομικής σταθερότητας και κοινωνικής προόδου. Ο σημαντικός ρόλος που διαδραμάτισε η ΟΕΒ στην ενημέρωση και κατάλληλη προετοιμασία του επιχειρηματικού κόσμου για την έλευση του ευρώ συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια του 2008. Πιο συγκεκριμένα:

- Παρέσχε εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ, σε συνεργασία με εξωτερικούς συμβούλους.
- Πρόσφερε τηλεφωνικά εξυπηρέτηση προς κάθε επιχείρηση για επίλυση αποριών/ή παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το ευρώ.
- Προώθησε και υποστήριξε την υιοθέτηση του Κώδικα Δίκαιης Τιμολόγησης από τα Μέλη της ΟΕΒ.

- Ενθάρρυνε τους επιχειρηματίες όπως συγκρατήσουν ή/και μειώσουν τις τιμές των προϊόντων/υπηρεσιών τους σε μια προσπάθεια συγκράτησης του πληθωρισμού.

Η ΟΕΒ έχει επανειλημμένα εκφράσει την ικανοποίησή της για την ομαλή προσαρμογή των πολιτών και των επιχειρήσεων στο νέο νόμισμα. Ταυτόχρονα, σημειώνει ότι η υιοθέτηση του ευρώ έχει συμβάλει σημαντικά στη συγκράτηση των επιπτώσεων στην οικονομία μας από τη διεθνή οικονομική κρίση.

ΜΕΙΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ

Η ΟΕΒ, συνέχισε και κατά το 2008 να ασκεί πιέσεις για τη μείωση της γραφειοκρατίας και του κόστους που επιφορτίζονται οι επιχειρήσεις από την εφαρμογή νόμων και διαδικασιών κρατικών υπηρεσιών.

Προς το σκοπό αυτό η ΟΕΒ μετείχε ενεργά στις εργασίες της Ειδικής Καθοδηγητικής Επιτροπής που λειτουργεί υπό την Προεδρία του Υπουργείου Οικονομικών. Η Επιτροπή ανέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα και προχώρησε στη διενέργεια μελετών μέσω ειδικών συμβούλων καθώς και στην ετοιμασία ειδικού εντύπου εκτίμησης των επιπτώσεων κατά την υποβολή νέων νομοθετημάτων. Περί τα τέλη του έτους ετοιμάστηκε ακόμα ένα έντυπο που αφορά τη διαδικασία διαβούλευσης με τους άμεσα ενδιαφερόμενους του ιδιωτικού τομέα.

Η ΟΕΒ κατά το 2008 διενήργησε ανάμεσα στα μέλη της ειδική έρευνα με σκοπό τον εντοπισμό επιχειρηματικών κλάδων με το ψηλότερο διοικητικό φόρτο. Τα πορίσματα της έρευνας της ΟΕΒ υποβλήθηκαν στην αρμόδια επιτροπή και λήφθηκαν υπόψη για τις περαιτέρω ενέργειές της.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Μεγάλη επιτυχία είχε ο δεύτερος διαγωνισμός για το Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας 2007.

Κεντρικό μήνυμα της εκστρατείας του διαγωνισμού ήταν ότι η διαμόρφωση κουλτούρας καινοτομίας τόσο στον Ιδιωτικό όσο και στο Δημόσιο Τομέα δεν είναι πλέον προαιρετική αλλά προϋπόθεση ανταγωνιστικότητας και προόδου.

Λήφθηκαν συνολικά 32 αιτήσεις απ' όλους τους Τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Η Επιτροπή του Βραβείου, αφού τις αξιολόγησε αποφάσισε τη Βράβευση των τριών επιχειρήσεων/υπηρεσιών ως εξής:

Απονομή ενός Βραβείου για το Μεταποιητικό Τομέα (Larnaka Water Partners), ενός Βραβείου για τον Τομέα των Υπηρεσιών (Fileminders Ltd) και ενός για τον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Τμήμα Οδικών Μεταφορών, Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων). Για τον Πρωτογενή Τομέα αποφασίστηκε να μη γίνει απονομή Βραβείου καθότι οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν δεν ικανοποιούσαν τα περισσότερα από τα πιο πάνω αναφερόμενα κριτήρια.

Τα Βραβεία Καινοτομίας απονεμήθηκαν κατά τη διάρκεια ειδικής τελετής που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2008 από την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κόν Δημήτρη Χριστόφια.

Τον Οκτώβριο, η ΟΕΒ εξήγγειλε τον τρίτο διαγωνισμό για το Βραβείο Καινοτομίας 2008.

Ο θεσμός του Βραβείου Καινοτομίας είναι μια πρωτοβουλία της ΟΕΒ η οποία στηρίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και το Πανεπιστήμιο Κύπρου και αποτελεί την ανώτατη διάκριση επιτυχούς εφαρμογής της καινοτομίας στην Κύπρο.

Στα πλαίσια της προώθησης της καινοτομίας και του θεσμού του διαγωνισμού η ΟΕΒ:

- δημιούργησε ειδική ιστοσελίδα στο διαδίκτυο www.innovationaward.oeb.org.cy
- συμμετείχε σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές
- πραγματοποίησε διαφημιστική εκστρατεία (έντυπη και ραδιοφωνική)
- αρθρογράφησε και εξέδωσε δελτία τύπου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΓΝΩΣΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Κατά το χρόνο που πέρασε πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με Υπουργούς, Δημάρχους και το Γραφείο Προγραμματισμού κατά τις οποίες παρουσιάστηκε ολοκληρωμένη πρόταση για τη δημιουργία της Περιφέρειας Γνώσης Λευκωσίας. Σε όλες τις συναντήσεις εκφράστηκε έντονη υποστήριξη προς την πρωτοβουλία της ΟΕΒ και του Πανεπιστημίου Κύπρου. Παράλληλα ετοιμάστηκε το σχετικό Καταστατικό καθώς και σχετικό λογότυπο.

Η ΟΕΒ, ως ένα από τα ιδρυτικά μέλη της «Περιφέρειας Γνώσης Λευκωσίας», ανέλαβε τη γραμματειακή υποστήριξη της όλης προσπάθειας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ

Η ολοκλήρωση της μελέτης για τη δημιουργία και λειτουργία Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου στην Κύπρο δεν επιτεύχθηκε στα προκαθορισμένα χρονικά πλαίσια και αναμένεται ότι αυτή θα γίνει στους πρώτους μήνες του 2009.

Κατά το 2008 πραγματοποιήθηκαν πολλές συνεδρίες της Επιτροπής Παρακολούθησης στην οποία η ΟΕΒ εκπροσωπείτο με το Βοηθό Γενικό Διευθυντή της, κ. Κ. Χριστοφίδη. Πραγματοποιήθηκαν επίσης συναντήσεις με την αρμόδια Υπουργική επιτροπή, τους συμβούλους που διενεργούν τη μελέτη, καθώς και τους ειδικούς συμβούλους του έργου.

Η ΟΕΒ έχει διασφαλίσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη διοίκηση του Πάρκου και έχει εισηγηθεί τη δυνατότητα ανάπτυξης και διαχείρισης τμημάτων του Πάρκου από ιδιωτικές επιχειρήσεις. Παρά την καθυστέρηση που παρατηρείται στην ολοκλήρωση της μελέτης, και με δεδομένο το ενδιαφέρον επιχειρήσεων για εγκατάσταση στο Πάρκο, η ΟΕΒ εισηγήθηκε την άμεση προώθηση νομικών τροποποιήσεων και διαμόρφωση πακέτου κινήτρων για τις επιχειρήσεις που θα εγκατασταθούν στο Πάρκο, καθώς και στη σύσταση και λειτουργία της εταιρείας διαχείρισής του.

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η ΟΕΒ προώθησε και κατά το 2008 τις επιχειρηματικές συνεργασίες με ξένες χώρες, με σκοπό την προώθηση του εμπορίου και των επενδύσεων. Συνάντησε και έδωσε συνεντεύξεις σε 18 ξένους δημοσιογράφους οικονομικών ή επιχειρηματικών εντύπων όπου προβάλλεται η Κύπρος ως επιχειρηματικό κέντρο καθώς και οι κυπριακές επιχειρήσεις.

- Συνέχισε τη στενή συνεργασία που ανέπτυξε με τους Εμπορικούς Συμβούλους της Κύπρου στο εξωτερικό για καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών της. Διευθέτησε επίσης προσωπικές συναντήσεις επιχειρηματιών με 12 Συμβούλους που βρίσκονταν το Δεκέμβρη στην Κύπρο.
- Βοήθησε τα μέλη της να επιλύσουν εμπορικές διαφορές με συνεργάτες τους στο εξωτερικό μέσω των εμπορικών συμβούλων ξένων χωρών στην Κύπρο.
- Στήριξε μέλη της στη διοργάνωση εμπορικών εκθέσεων στην Κύπρο και στη συμμετοχή τους σε εκθέσεις στο εξωτερικό.
- Βοήθησε εκπροσώπους κλάδων και άλλους επιχειρηματίες στη διενέργεια ερευνών ξένων αγορών καθώς και στην επιμόρφωσή τους σε εργοστάσια και εκπαιδευτικά κέντρα στο εξωτερικό.
- Ενημέρωσε τα μέλη της για το ενδιαφέρον ξένων επιχειρήσεων για ανάπτυξη επιχειρηματικών συνεργασιών.
- Διοργάνωσε την 4^η Έκθεση Εξοικονόμησης Ενέργειας και την 1^η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος.
- Κυκλοφόρησε την 7^η έκδοση του Οδηγού Υπηρεσιών της ΟΕΒ ο οποίος διανεμήθηκε σε χιλιάδες αντίτυπα στην Κύπρο και το εξωτερικό.
- Προώθησε την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των Συνδέσμων-μελών της με αντίστοιχους Συνδέσμους ευρωπαϊκών χωρών.

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το 2008 η ΟΕΒ ανέπτυξε πλούσια δραστηριότητα στον τομέα προώθησης των χρηματοδοτικών προγραμμάτων προς όφελος των επιχειρήσεων.

Μεταξύ άλλων, δραστηριοποιήθηκε στα ακόλουθα:

- Ετοίμασε, σε συνεργασία με την PWC, τον **Οδηγό Εθνικών Σχεδίων Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων**, ο οποίος περιλαμβάνει σε συνοπτική και εύχρηστη μορφή τα εθνικά σχέδια χορηγιών.
- Συνέβαλε εποικοδομητικά στη διαμόρφωση διαφόρων σχεδίων χορηγιών αποστέλλοντας τις εισηγήσεις και σχόλια της στα αρμόδια Υπουργεία και Φορείς.
- Άσκησε πιέσεις για διατήρηση των σχεδίων χορηγιών για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας σε ελκυστικά επίπεδα τα οποία θα προκηρυχτούν το 2009.
- Με ενέργειες της ΟΕΒ δημιουργήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου σχέδιο χορηγιών για τις Μεταποιητικές Μονάδες που βρίσκονται εντός των Βρετανικών Βάσεων.
- Διοργάνωσε Ημερίδα με το Υπουργείο Υγείας για τα θέματα παροχής χορηγιών για ενίσχυση του ιατρικού τουρισμού.
- Μετά από διαβήματα δόθηκε παράταση στην ημερομηνία υποβολής αίτησης για τα σχέδια οικονομικής συνεργασίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων επιχειρηματιών.
- Διοργάνωσε, με το Γραφείο Προγραμματισμού, Ημερίδα με θέμα «Χρηματοδοτικές Ευκαιρίες Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων στη Μεσόγειο».

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Η Συμβουλευτική Επιτροπή για θέματα Καταναλωτών συμβουλευεί τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για θέματα καταναλωτών και σ' αυτή μετέχει ενεργά και η ΟΕΒ.

Στις συνεδρίες της Επιτροπής προεδρεύει ο ίδιος ο Υπουργός. Κατά το 2008, η ΟΕΒ συμμετείχε ανελλιπώς στις συνεδρίες της Επιτροπής κατά τις οποίες συζητήθηκαν τα πιο κάτω θέματα:

- Εφαρμογή της Νομοθεσίας για τις Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές.
- Λιανικές τιμές των καυσίμων.
- Έλεγχος Τιμών ορισμένων βασικών προϊόντων στις «Κλειστές Αγορές».
- Παρατηρητήρια Τιμών.
- Ασφάλεια Προϊόντων.

Στόχος της ΟΕΒ στις συνεδρίες της Επιτροπής είναι η διασφάλιση εποικοδομητικού ανταγωνιστικού κλίματος προς όφελος, τόσο των επιχειρήσεων, όσο και των καταναλωτών.

ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ

Οι περικοπές στην παροχή νερού κατά το έτος 2008, ως επακόλουθο της λειψυδρίας, επηρέασαν πολλές κυπριακές επιχειρήσεις, όπως ξενοδοχειακές μονάδες, βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, ιδιωτικά νοσηλευτήρια, καθώς επίσης και άλλες επιχειρήσεις στον Τομέα του Τουρισμού και της Μεταποίησης.

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) βρισκόταν συνεχώς στο πλευρό των Κυπριακών επιχειρήσεων με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των περικοπών νερού σε ζωτικούς για την οικονομία και τον πολίτη τομείς της οικονομίας. Με τις ενέργειες της, η ΟΕΒ διεκδίκησε και πέτυχε όπως οι επηρεαζόμενες επιχειρήσεις προμηθεύονται την ελάχιστη απαιτούμενη ποσότητα νερού κατά τις εργάσιμες ώρες, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγή των προϊόντων τους και την παροχή των υπηρεσιών τους.

Ταυτόχρονα, η ΟΕΒ παρότρυνε την κυβέρνηση όπως επισπεύσει την κατασκευή των νέων μονάδων αφαλάτωσης έτσι ώστε η διαθεσιμότητα νερού να μην εξαρτάται αποκλειστικά από τις καιρικές συνθήκες και να αποφευχθούν παρόμοιες καταστάσεις στο μέλλον.

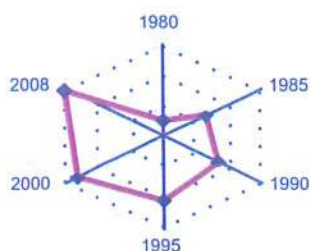
ΤΙΜΗ ΑΡΓΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Η άνοδική πορεία στην τιμή του αργού πετρελαίου, η οποία ξεκίνησε από το 2007, συνεχίστηκε ακάθεκτη και κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2008 και έφθασε στην τιμή ρεκόρ των 137 δολαρίων Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής το βαρέλι (Ιούλιο). Αποτέλεσμα της υψηλής τιμής των προϊόντων του αργού πετρελαίου, ήταν η αναστάτωση της παγκόσμιας οικονομίας περιλαμβανομένης και της Κυπριακής. Οι επιπτώσεις στην οικονομία θα ήταν πολύ χειρότερες, εάν η ισοτιμία του δολαρίου έναντι του ευρώ δεν ήταν τόσο ευνοϊκή. Η πορεία αυτή ευτυχώς ανακόπη από το Σεπτέμβριο και μέχρι το τέλος του έτους η τιμή του πετρελαίου μειώθηκε στα 35 δολάρια το βαρέλι. Το γεγονός αυτό ανακούφισε την οικονομία και μείωσε τις πληθωριστικές πιέσεις.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

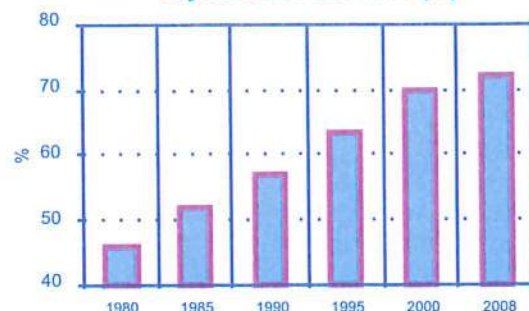
Ο Τομέας των Υπηρεσιών αποτέλεσε για ακόμη μια χρονιά τον κινητήριο μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας με συνεισφορά στο ΑΕΠ η οποία ανήλθε στο 79,3% το 2008 από 78,8% το 2007. Η συνεισφορά του Τομέα στην απασχόληση αυξήθηκε κατά το 2008 στο 72,6% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού από 72,1% που

Συνεισφορά του Τομέα των Υπηρεσιών στο ΑΕΠ (%)

Η συνεισφορά του Τομέα των Υπηρεσιών στο ΑΕΠ αυξήθηκε θεαματικά, από 55% το 1980 στο 79,3% το 2008 καταδεικνύοντας την τεράστια σημασία που διαδραματίζει στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας.

Επικερδώς Απασχολούμενος Πληθυσμός στους Τριτογενείς Τομείς ως Ποσοστό Συνόλου (%)

Η αυξητική τάση που χαρακτηρίζει την απασχόληση στον Τομέα των Υπηρεσιών σαν μερίδιο στο σύνολο των επικερδώς απασχολούμενων συνεχίζει να υφίσταται.

ήταν το 2007. Το μερίδιο των εξαγωγών υπηρεσιών στα συνολικά έσοδα από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών έχει ανέλθει περίπου στο 83,1% το 2008 από 82,5% το 2000.

Η συμμετοχή της ΟΕΒ στην Ένωση Ομοσπονδιών Εργοδοτών & Βιομηχάνων της Ευρώπης (BUSINESSEUROPE) καθώς και στην Ένωση Μεσογειακών Συνομοσπονδιών Επιχειρήσεων (UMCE-BUSINESSMED) συμβάλλει ουσιαστικά στην προώθηση της Κύπρου ως διεθνές και περιφερειακό κέντρο παροχής υπηρεσιών. Οι προσπάθειες της ΟΕΒ στηρίζονται στις διεργασίες που γίνονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, στην προοπτική της πλήρους ελευθεροποίησης των οικονομιών στην περιοχή της Μεσογείου καθώς και στα σαφή ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των κυπριακών επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι αφίξεις τουριστών το 2008 μειώθηκαν στους 2.403 εκ. από 2.416 εκ. το 2007 ή κατά 0,5 %. Η μείωση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην κάμψη των αφίξεων από το Ηνωμένο Βασίλειο (κατά 40.000 άτομα) από το οποίο προέρχεται το 50% της τουριστικής κίνησης και την Ιρλανδία (κατά 12.000 άτομα) παρά την ανάκαμψη που παρουσίασαν οι αφίξεις από τη Ρωσία (κατά 35.000) και τη Νορβηγία (κατά 10.000 άτομα).

Τα έσοδα από τον Τουρισμό το 2008 μειώθηκαν στα 1.792,8 εκ. ευρώ σε σύγκριση με 1.858,1 εκ. ευρώ το 2007 ή κατά 3,5%.

Επιτροπή Τουρισμού-ΟΕΒ

Η Επιτροπή Τουρισμού της ΟΕΒ εργάστηκε εντατικά για την καταγραφή των προβλημάτων του Τομέα, τον καταρτισμό εισηγήσεων αναβάθμισης του καθώς και για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων η Επιτροπή Τουρισμού ΟΕΒ δραστηριοποιήθηκε στα εξής:

- Ετοίμασε και υπέβαλε στον ΚΟΤ εμπειριστατωμένο υπόμνημα με εισηγήσεις για βελτίωση του αναθεωρημένου Στρατηγικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης 2009-2010.
- Κατάρτισε εμπειριστατωμένες εισηγήσεις για την επίλυση προβλημάτων και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του Κυπριακού Τουρισμού. Το σύνολο των εισηγήσεων συζητήθηκε σε ειδική σύσκεψη υπό τον Πρόεδρο του ΚΟΤ.
- Συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Ένωσης Δήμων και συμφωνήθηκε η συνεργασία για απονομή Βραβείου Καθαριότητας Δήμων, η ανάγκη ευπρεπισμού των χώρων και η διοργάνωση εκδηλώσεων τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Υπέβαλε πρακτικές εισηγήσεις προς τα αρμόδια Υπουργεία για επίσπευση της ανέγερσης Συνεδριακού Κέντρου στη Λεμεσό καθώς και για τη λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης.
- Κάλεσε ειδική σύσκεψη όλων των επαγγελματιών συνδέσμων του Τομέα του Τουρισμού για συζήτηση της δυνατότητας ενίσχυσης της κατάρτισης των εργαζομένων με στόχο την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Υπέβαλε στην Κυβέρνηση εισηγήσεις με μέτρα στήριξης του Τουρισμού για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης.
- Μτείχε στην Επιτροπή για τη Διαχείριση της Κρίσης στον Τουριστικό Τομέα.

Ιατρικός Τουρισμός

Η ΟΕΒ συμμετέχει στην Επιτροπή για την προώθηση της Κύπρου ως Κέντρου Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών που λειτουργεί υπό τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Κατά το 2008 η ΟΕΒ υπέβαλε υπόμνημα στην Επιτροπή για διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια καθώς και εισηγήσεις προς επίλυση τους.

Η συμμετοχή της ΟΕΒ στην Επιτροπή του ΚΟΤ είναι μεγάλης σημασίας γιατί είναι η μόνη επιχειρηματική οργάνωση που αντιπροσωπεύει μεγάλο αριθμό επαγγελματιών που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον Ιατρικό Τουρισμό. Συνεπώς, η ορθολογιστική προώθηση της προβολής της Κύπρου ως Ιατρικό Κέντρο υψηλού επιπέδου, πρέπει να γίνεται με σταθερά και συντονισμένα βήματα.

Μερίδιο Εξαγωγών Υπηρεσιών στο
Σύνολο των Εξαγωγών (%)

Κατά το 2008, το μερίδιο των εξαγωγών υπηρεσιών (συμπ. του Τουρισμού) στο σύνολο των εξαγωγών έφθασε τα 6 δισ. ευρώ ενώ ως ποσοστό αυξήθηκε από 58,7% το 1980 στο 83,1% το 2008.

ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Η Βιομηχανία κατά το 2008

Πτώση παρουσίασε ο ρυθμός ανάπτυξης του Τομέα της Μεταποίησης κατά το 2008 ο οποίος ήταν αρνητικός 0,1% σε σύγκριση με άνοδο 0,9% το 2007. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ μειώθηκε στο 7% από 7,5% που ήταν το 2007.

Η ΟΕΒ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον Τομέα της Βιομηχανίας τον οποίο θεωρεί ως βασικό παράγοντα για σταθερή οικονομική ανάπτυξη.

Δυστυχώς όμως η ανταγωνιστικότητα της Κυπριακής Βιομηχανίας έχει διαβρωθεί, γεγονός που ανησυχεί ιδιαίτερα την ΟΕΒ. Η διατήρηση υψηλού επιπέδου ανταγωνιστικότητας είναι κρίσιμης σημασίας για τη Βιομηχανία και για το λόγο αυτό η ΟΕΒ έχει θέσει την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, σαν μόνιμο και πρωταρχικό της στόχο.

Η ΟΕΒ το 2008 προώθησε και ασχολήθηκε με σωρεία θεμάτων για στήριξη του Τομέα της Βιομηχανίας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- **Η εξασφάλιση της απαιτούμενης κρατικής στήριξης της Βιομηχανίας** την οποία η ΟΕΒ θεωρεί καθοριστικό στοιχείο για το μέλλον της Βιομηχανίας. Η ΟΕΒ, με παραστάσεις και εισηγήσεις απόσκοπει στην ουσιαστική στήριξη του Τομέα και εύρυθμη λειτουργία των διαφόρων Χρηματοδοτικών Σχεδίων. Ταυτόχρονα, για πλήρη ενημέρωση των επιχειρήσεων αναφορικά με τα κρατικά σχέδια χορηγιών η ΟΕΒ προχώρησε σε ειδική έκδοση στην οποία κατέγραψε όλα τα σχέδια τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις.
- **Η εξασφάλιση καταρτισμένου εργατικού δυναμικού**, η οποία αποτελεί μια ακόμα τροχοπέδη στην ανάπτυξη του κλάδου. Η ΟΕΒ

προωθεί το όλο θέμα δυναμικά γιατί πιστεύει ότι είναι υψίστης σημασίας για την ομαλή λειτουργία και την ανάπτυξη των βιομηχανιών.

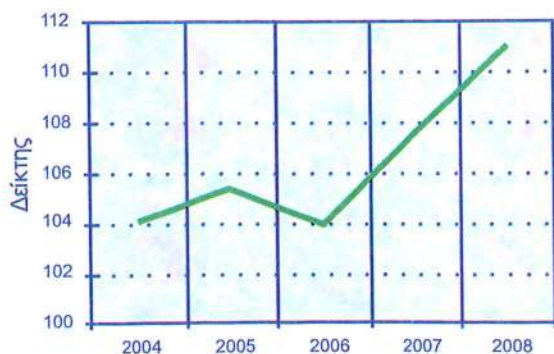
- **Η προώθηση των εξαγωγών** με τη συμμετοχή των μελών της σε εξειδικευμένες εκθέσεις του εξωτερικού, τη διερεύνηση ξένων αγορών, την προβολή προϊόντων, κλπ.
- **Η συγκράτηση του λειτουργικού κόστους των βιομηχανιών** γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση της απόδοσης του Τομέα.
- **Εκπαίδευση των στελεχών των επιχειρήσεων** του Τομέα σ' ένα ευρύ φάσμα θεμάτων με τη διοργάνωση σε συνεργασία με άλλους φορείς επιμορφωτικών προγραμμάτων τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.
- **Παροχή βοήθειας για την ανάπτυξη επιχειρηματικών συνεργασιών** μέσω του Γραφείου Επιχειρήσεων που συστάθηκε ύστερα από απόφαση της BUSINESSMED ώστε να διευκολύνεται η εξεύρεση ενδιαφερομένων, για συνεργασία, επιχειρήσεων στις χώρες της Μεσογείου.

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Συνέχιση της πτωτικής του πορείας παρουσίασε ο Γεωργικός Τομέας κατά το 2008 με αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης 11,9% σε σχέση με αρνητικό ρυθμό 3,4% που ήταν κατά το 2007. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην παρατεταμένη ανομβρία που συνεχίστηκε και κατά το 2008. Η συνεισφορά του Τομέα στο ΑΕΠ μειώθηκε στο 1,7% από 2% που ήταν το 2007. Ο μέσος όρος συνεισφοράς του Τομέα στο ΑΕΠ κατά την πενταετία 2004-2008 ανέρχεται στο 2,2%.

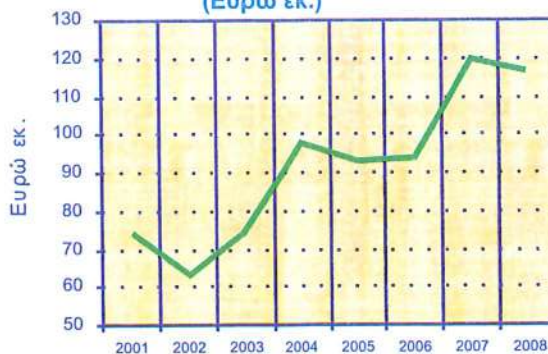
Οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων μειώθηκαν κατά 3,5 εκ. ευρώ περίπου και έφθασαν στα 116,6 εκ. ευρώ το 2008 από 120,1 εκ. ευρώ το 2007.

Δείκτης Όγκου Βιομηχανικής Παραγωγής στη Μεταποίησης

Συνέχιση της ανοδικής του πορείας παρουσίασε κατά το 2008 ο όγκος παραγωγής στη Μεταποίηση με βάση το σχετικό δείκτη (2000=100).

Εξαγωγές Γεωργικών Προϊόντων (Ευρώ εκ.)

Μειωμένες ήταν οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων το 2008 σε σχέση με το 2007 γεγονός που οφείλεται στην μείωση των εξαγωγών πατατών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Γέραν των όσων αναφέρονται σε χωριστές ενότητες στην Έκθεση η ΟΕΒ, μέσα στα πλαίσια προώθησης των συμφερόντων των μελών της, πρόσφερε σε σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων και οργανισμών πάμπολλες πολυδιάστατες υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, κατά το 2008 η ΟΕΒ πρόσφερε σημαντική βοήθεια σε επιχειρήσεις και εργοδότες με την ενεργό συμμετοχή στελεχών της ΟΕΒ σε κρατικές μεικτές Επιτροπές/Συμβούλια στα οποία συζητούνται κρίσιμης σημασίας θέματα.

Στελέχη της ΟΕΒ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ομαλή και παραγωγική λειτουργία των Επαγγελματικών Συνδέσμων:

- Συμμετείχαν ενεργά στις εργασίες των Διοικητικών Συμβουλίων των Συνδέσμων βοηθώντας στη χάραξη πολιτικής.
- Προώθησαν και υλοποίησαν αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Συνελεύσεων των Συνδέσμων.
- Διοργάνωσαν επιχειρηματικές αποστολές στο εξωτερικό για την προώθηση των συμφερόντων των μελών των Συνδέσμων.

- Εκπροσώπησαν τους κύπριους επιχειρηματίες σε ευρωπαϊκές και περιφερειακές οργανώσεις/ συνέδρια και προέβαλαν την Κύπρο ως επιχειρηματικό κέντρο διεθνούς κύρους.
- Προετοίμασαν υπομνήματα που υποβλήθηκαν σε Υπουργεία, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και άλλους αρμόδιους φορείς.
- Διεκπεραίωσαν κλαδικές μελέτες με σκοπό τη διαπίστωση των διαφόρων προβλημάτων των μελών των Συνδέσμων.
- Ανύψωσαν το κύρος των επιχειρηματικών Συνδέσμων-μελών της ΟΕΒ.
- Εκπροσώπησαν επιχειρηματικούς Συνδέσμους τόσο σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές όσο και σε άλλες επιτροπές σε Υπουργεία και Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Επίσης, στα πλαίσια προβολής του έργου και προώθησης των θέσεών της, στελέχη της ΟΕΒ:

- Συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών για συζήτηση θεμάτων που αφορούν την οικονομία, τις επιχειρήσεις, την παραγωγικότητα, τον πληθωρισμό, κ.α.
- Ενημέρωσαν και βοήθησαν πρακτικά τα μέλη της ΟΕΒ για αξιοποίηση των Εθνικών και Ευρωπαϊκών Σχεδίων Χρηματοδοτήσεων για Επιχειρήσεις με διάφορους τρόπους και μέσα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2008 υπήρξε ιδιαίτερα σημαντικό έτος για τα εργασιακά και κοινωνικά ζητήματα, τόσο λόγω της «βαρύτητας» των συλλογικών συμβάσεων εργασίας που ανανεώθηκαν, όσο και λόγω των θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος που έτυχαν χειρισμού ή και προώθησης από τους κοινωνικούς εταίρους στα πλαίσια της τριμερούς συνεργασίας.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα εξής:

- Προώθηση και ολοκλήρωση των προσπάθειών για συναινετική λύση στο ζήτημα της διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, περιλαμβανομένου και του θέματος της επενδυτικής πολιτικής σε σχέση με τα αποθεματικά του.
- Έναρξη διαλόγου για εκσυγχρονισμό του Συστήματος Εργασιακών Σχέσεων.
- Προώθηση οικονομικά και λειτουργικά βιώσιμου Γενικού Σχεδίου Υγείας.
- Συναινετική κατάληξη στο ζήτημα της επέκτασης του θεσμού της υπεργολαβίας στις οικοδομές.
- Διαφύλαξη του θεσμικού πλαισίου απασχόλησης αλλοδαπών με βελτίωση του καθεστώτος εργοδότησης των φοιτητών και των αιτητών πολιτικού ασύλου.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Ο διαπραγματευτικός κύκλος του 2008 είχε τα εξής χαρακτηριστικά:

- Αφορούσε την ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων σημαντικού αριθμού μεμονωμένων επιχειρήσεων και έξι σημαντικών επαγγελματικών/βιομηχανικών κλάδων: Τραπεζών, Εργολάβων Οικοδομών, Ναυτικών Πρακτόρων, Εκδοτών Εφημερίδων, Βιομηχανιών Επίπλου & Ξυλουργικών και Μωσαϊκών & Μαρμάρων.
- Χαρακτηρίστηκε από την επιμονή των συντεχνιών να μην λαμβάνουν υπ' όψιν τον ρυθμό αύξησης της εθνικής παραγωγικότητας και να διεκδικούν αυξήσεις πολύ ψηλότερες από αυτόν.
- Διεξήχθη σε κλίμα εντονότατων πληθωριστικών πιέσεων κυρίως λόγω της πρωτόγνωρης αύξησης της τιμής του πετρελαίου, η οποία στα μέσα του έτους πλησίασε τα 140 δολάρια το βαρέλι.
- Επηρεάστηκε, όπως όλα τα τελευταία χρόνια, από τη συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού σε όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας.
- Με εξαίρεση τη σύμβαση του εβδομαδιαίου (εργατικού) προσωπικού των εργολάβων οικοδομών, όλες οι υπόλοιπες κλαδικές συμβάσεις ανανεώθηκαν στο απ' ευθείας στάδιο, χωρίς τη μεσολάβηση του Υπουργείου Εργασίας. Το ίδιο συνέβη με την πλειοψηφία των συμβάσεων των μεμονωμένων επιχειρήσεων.
- Η εργατική κρίση δεν διασαλεύθηκε σε κανέναν από τους κλάδους.

- Ολοκληρώθηκε πριν την εκδήλωση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και δεν επηρεάστηκε από τις επιπτώσεις της.

Τα υποβληθέντα αιτήματα αφορούσαν διετή διάρκεια στις περιπτώσεις της Οικοδομικής Βιομηχανίας, των Μωσαϊκών & Μαρμάρων και της Επιπλοποιίας και τριετή διάρκεια στις Τράπεζες στους Εκδότες και στους Ναυτικούς Πράκτορες.

Το μέσο ετήσιο κόστος των αιτημάτων ήταν ελαφρά διαφοροποιημένο στους κλάδους που λειτουργούν Κλίμακες Μισθοδοσίας (Εκδότες, Ναυτικοί Πράκτορες, Μηνιαίοι Εργοληπτικών Εταιρειών όπου υπολογίστηκε γύρω στο 2,1%, 2,2% και 2,85% αντίστοιχα) σε αντίθεση με τους λοιπούς που δεν έχουν μισθολογικές κλίμακες και ήταν στους Μωσαϊκούς 3,6%, στους Εργολάβους 3,7% και στους Επιπλοποιούς 4,4%.

Μόνη εξαίρεση στον κανόνα ήταν οι Τράπεζες, όπου αν και λειτουργούν μισθολογικές κλίμακες, το μέσο ετήσιο κόστος των αιτημάτων υπερέβαινε το 35%.

Να σημειωθεί ότι το ετήσιο κόστος από τη λειτουργία των Μισθολογικών Κλιμάκων υπολογίζεται γύρω στο 3%, ότι η καταβληθείσα ΑΤΑ στην διάρκεια του 2008 ήταν 4,71% επί των ολικών απολαβών ή 18,08% επί των βασικών και ότι ο μέσος ρυθμός αύξησης της Εθνικής Παραγωγικότητας των τριών τελευταίων ετών (2005-2007) ήταν μόλις 1,4%. Δηλαδή μόνο η αύξηση από την ΑΤΑ ήταν υπερτριπλάσια της παραγωγικότητας.

Οι συμβάσεις όλων των κλάδων ανανεώθηκαν για τρία χρόνια (1/1/2008-31/12/2010) με μέσο ετήσιο κόστος 0,7% στους Ναυτικούς Πράκτορες, 1% στους Εκδότες, 2% στους Μηνιαίους των Εργοληπτών, 1,97% στους Επιπλοποιούς, 2,25% στις τράπεζες, 2,52% από Μωσαϊκούς και 2,73% στους Εβδομαδιαίους της Οικοδομικής Βιομηχανίας.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το φαινόμενο που έχει καταστεί κανόνας τα τελευταία χρόνια, οι συντεχνίες να αποδέχονται το ποσοστό αύξησης της παραγωγικότητας ως καθοριστικό των διεκδικήσεων τους, μόνο όταν είναι αρκετά ψηλό. Στις περιπτώσεις που είναι χαμηλό, επιστρατεύουν επιχειρήματα όπως η ακρίβεια, ο πλεονασματικός κρατικός προϋπολογισμός, οι ρυθμοί ανάπτυξης κλπ, με αποτέλεσμα να διαβρώνεται η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας και να επιτείνεται ο φαύλος κύκλος του πληθωρισμού.

Ο νέος διαπραγματευτικός κύκλος για ανανέωση των συμβάσεων που έληξαν στο τέλος του 2008 επισκιάζεται από την παγκόσμια οικονομική κρίση που πλήττει την οικονομία όλων των χωρών της υφηλίου και αναπόφευκτα και αυτήν της Κύπρου.

Εκτός από τον σημαντικό αριθμό των συμβάσεων μεμονωμένων επιχειρήσεων, στο τέλος του 2008 έληξε και η σύμβαση της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας που μαζί με την Οικοδομική απειλούνται ή και πλήττονται από την κρίση περισσότερο από κάθε άλλη οικονομική δραστηριότητα. Τόσο η ΟΕΒ όσο και οι δύο Σύνδεσμοι Ξενοδόχων προσεγγίζουν, με ιδιαίτερη προσοχή και σκεπτικισμό, την πρόκληση για ανανέωση της σύμβασης αυτής. Το ίδιο ισχύει για την ΟΕΒ και σε σχέση με τις συμβάσεις των μεμονωμένων επιχειρήσεων

ΑΠΕΡΓΙΕΣ

Στη διάρκεια του έτους καταγράφηκε ο μικρότερος αριθμός χαμένων εργασίων ημερών λόγω απεργιών κατά την τελευταία εικοσαετία τουλάχιστον. Συγκεκριμένα χάθηκαν 1.034 ημέρες σε 8 απεργίες, δύο εκ των οποίων αφορούσαν το Δημόσιο (νοσοκομεία Λευκωσίας και Λάρνακας).

ΞΕΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Στη διάρκεια του 2008 εντατικοποιήθηκε ο κοινωνικός διάλογος που είχε αρχίσει από το προηγούμενο έτος με σκοπό τη διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου και εθνικής στρατηγικής για την απασχόληση αλλοδαπών από τρίτες χώρες, στηριγμένο στις οικονομικές και κοινωνικές πραγματικότητες και ανάγκες.

Η ΟΕΒ έχει επανειλημμένα καταστήσει σαφές ότι η συνέχιση της απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών, είναι απολύτως αναγκαία για διατήρηση των ψηλών ρυθμών ανάπτυξης της οικονομίας. Η απασχόληση Κοινοτικών υπηκόων έχει αμβλύνει τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό χωρίς όμως να μπορέσει να τις ικανοποιήσει.

Επιπλέον, σύμφωνα με αντικειμενικές μελέτες του Πανεπιστημίου Κύπρου, η απασχόληση αλλοδαπών όχι μόνο δεν επηρέασε το ύψος της ανεργίας (το οποίο έτσι κι αλλιώς είναι αμελητέο) αλλά αντίθετα έχει συμβάλει στο διπλασιασμό του ρυθμού ανάπτυξης.

Με το σκεπτικό αυτό, η ΟΕΒ διαφώνησε με την προταθείσα επιβολή ποσοστώσεων τόσο στο σύνολο της οικονομίας όσο και σε κάθε κλάδο ή επιχείρηση χωριστά. Εκτεταμένες, διεξοδικές και τεκμηριωμένες απόψεις υποβλήθηκαν από την ΟΕΒ, η οποία επεδίωξε και την υιοθέτησή τους.

Σημαντικό μέρος των προσπαθειών της ΟΕΒ κατά το 2008 επικεντρώθηκε στην ορθή μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, Οδηγίας της Ε.Ε. η οποία προβλέπει την παροχή δικαιώματος μερικής απασχόλησης σε φοιτητές τρίτων Χωρών. Τούτο επετεύχθη με την έκδοση σχετικού Υπουργικού Διατάγματος μετά από μεθοδικές προσπάθειες της ΟΕΒ και αναμένεται όχι μόνο να συμβάλει στην άμβλυση των αναγκών σε εργατικό δυναμικό αλλά και να ενισχύσει τις προσπάθειες των Κυπριακών Κολλεγίων και Πανεπιστημίων για προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών.

Ως θετική εξέλιξη, τέλος, καταγράφεται η μετά από προσπάθειες της ΟΕΒ διεύρυνση των τομέων της οικονομίας στους οποίους μπορούν να απασχολούνται οι αιτητές πολιτικού ασύλου.

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

Τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Σώμα κατά το 2008 ήταν:

- Αναθεώρηση του Διατάγματος για τους κατώτατους μισθούς (ειδική αναφορά γίνεται σε άλλο σημείο της Έκθεσης).
- Κανονισμοί για την προστασία κατά τη διαχείριση αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας.
- Κανονισμοί για τις Πρώτες Βοήθειες.
- Τροποποίηση του Νόμου περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία.
- Σχέδιο κατάρτισης νεοεισερχομένων στην απασχόληση σε θέματα ασφάλειας και υγείας.
- Δέσμη μέτρων για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Εκσυγχρονισμός του Νόμου και των Κανονισμών για τους εργοδοτούμενους σε κέντρα αναψυχής (όροι υπηρεσίας).
- Τροποποίηση των Κανονισμών περί εργοδοτούμενων σε ξενοδοχεία (όροι υπηρεσίας).
- Τροποποίηση του Νόμου περί γονικής άδειας.
- Τροποποίηση του Νόμου περί οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών.
- Ενοποίηση της νομοθεσίας περί ετήσιων αδειών μετ' απολαβών.
- Έκθεση για την κατάσταση στον τομέα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία.
- Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε υπαίθριες εργασίες τους καλοκαιρινούς μήνες.
- Μέτρα συμφιλίωσης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- Κατάρτιση ατόμων με προσωρινή αναστολή εργασιών στη Ξενοδοχειακή Βιομηχανία κατά τη χειμερινή περίοδο.

ΤΑΜΕΙΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ, ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΔΕΙΩΝ, ΠΛΕΟΝΑΖΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Το μεγαλύτερο μέρος της προσοχής της ΟΕΒ ήταν επικεντρωμένο στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στην προσπάθεια διασφάλισης της βιωσιμότητάς του.

Επιβεβλημένη και αναπόφευκτη εξακολουθεί να θεωρεί η ΟΕΒ για διάσωση του Ταμείου, την αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης στο 65^ο έτος. Το μέτρο αυτό, με δεδομένες τις δημογραφικές μεταβολές και την αύξηση του προσδόκιμου ζωής, δεν μπορεί να απουσιάζει από μια σοβαρή προσπάθεια εξυγίανσης του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δυστυχώς η θέση αυτή δεν συμπεριλήφθηκε στη δέσμη των σχετικών μέτρων.

Ξεχωριστή σημασία αποδίδει η ΟΕΒ στο θέμα των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων υπέρ των οποίων δαπανώνται σημαντικοί δημόσιοι πόροι. Το ζήτημα αυτό, πρέπει να αντιμετωπιστεί με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση του εθνικού πλούτου καταργώντας την αδικία με την ύπαρξη συνταξιούχων «δύο ταχυτήτων». Σημαντική είναι επίσης η κατάργηση του δικαιώματος λήψης ανεργιακού επιδόματος από αφυπηρετούντες δημόσιους υπαλλήλους, κάτι για το οποίο υπάρχει δεδομένη Κυβερνητική δέσμευση.

Αναπόφευκτη, υπό τις περιστάσεις, είναι η αύξηση των εισφορών στο Ταμείο. Αυτό συμφωνήθηκε να γίνει με συμμετρική κατανομή του επιπρόσθετου βάρους ανάμεσα στους εισφορείς με αύξηση κατά 0,5% των εισφορών των εργοδοτών και των εργοδοτούμενων και κατά 0,3% του Κράτους. Η αύξηση αυτή θα επαναλαμβάνεται κάθε 5 χρόνια για επτά φορές.

Επιβεβλημένη είναι η άμεση βελτίωση των αποδόσεων των επενδύσεων του Ταμείου και η επανεξέταση της ευρύτερης επενδυτικής του πολιτικής. Για το θέμα αυτό υποβλήθηκε πρόταση των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας η οποία προβλέπει, ανάμεσα σε άλλα, την έναρξη αποπληρωμής του κυβερνητικού χρέους στο ταμείο με 200 εκατομμύρια ετησίως για τα επόμενα 5 χρόνια.

Περαιτέρω, η ΟΕΒ έχει επανειλημμένα ζητήσει από το Κράτος να υλοποιήσει μέτρα, προκειμένου να απορροφηθεί από τις επιχειρήσεις το πρόσθετο κόστος χωρίς επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας τους.

Τα μέτρα αυτά είναι η κατάργηση της εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής ύψους 2% και η μείωση της εισφοράς στο Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού από 1,2% σε 0,6%. Η εφαρμογή των εισηγήσεων αυτών θα ανακουφίσει σημαντικά τις επιχειρήσεις χωρίς να αφαιρεί το παραμικρό από τα ωφελήματα των εργαζομένων.

Σε σχέση με το Κεντρικό Ταμείο Αδειών, είναι αξιοσημείωτο ότι τα αποθεματικά/πλεονάσματα του έχουν μειωθεί σημαντικά, με αποτέλεσμα η ΟΕΒ να προειδοποιήσει ότι, εάν δεν επαρκούν θα διαφωνήσει με τη χρηματοδότηση των συντεχνιακών αναπαυτηρίων από το Ταμείο αυτό.

ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΑ

Το Υπουργικό Συμβούλιο, στα πλαίσια της απόφασης της Κυβέρνησης για να ανέλθει ο κατώτατος μισθός μέχρι το 2008 στο 50% του Εθνικού Διάμεσου Μισθού, με Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αναθεώρησε από την 1/4/2008 τους κατώτατους μισθούς για τους γραφείς, τους πωλητές, τους νοσηλευτικούς και σχολικούς βοηθούς, τους βρεφοκόμους και τους παιδοκόμους στα €743 αντί £409 που ίσχυε με το προηγούμενο Διάταγμα και στο ποσό των €789 αντί £434 για

πρόσωπα που κατά την 1/4/2008 είχαν συμπληρώσει 6μηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη.

Η ΟΕΒ διαφώνησε έντονα καθώς, με την αύξηση αυτή, οι κατώτατοι μισθοί πλησιάζουν πολύ τους μισθούς που προβλέπουν οι αντίστοιχες συλλογικές συμβάσεις.

Μετά από διαβουλεύσεις, στα πλαίσια της τριμερούς συνεργασίας, συμφωνήθηκε η ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του Διατάγματος των φρουρών και των φροντιστών. Η ένταξη ισχύει από την 1/7/2008. Ειδικά για τους φρουρούς καθορίστηκε ωρομίσθιο ύψους €4,08 το ποσό αυξάνεται σε €4,33 μετά από 6μηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη.

ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Το θέμα της εισφοράς 2% επί του μισθολογίου στο Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής αφορά το μη μισθολογικό κόστος εργοδότησης, το ύψος του οποίου συνεχώς αυξάνεται.

Η ΟΕΒ εισηγήθηκε επανειλημμένα την κατάργηση της εισφοράς αυτής το συντομότερο δυνατό.

Γενικά η πολιτική του Κράτους θα πρέπει να είναι ο περιορισμός των έμμεσων εργατικών κόστων, κάτι που στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί προτεραιότητα, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η προσπάθεια της ΟΕΒ εστιάζεται στην ενημέρωση και υποβοήθηση των μελών της για τη σωστή εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου. Προς την κατεύθυνση αυτή έχει αναλάβει πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα με τη διοργάνωση σεμιναρίων στα οποία συμμετέχουν εργοδότες και εργοδοτούμενοι.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο επιβάλλει σειρά υποχρεώσεων στους εργοδότες και ειδικά τη διενέργεια γραπτής εκτίμησης του κινδύνου και καθορισμό μέτρων αποφυγής, πρόληψης και αντιμετώπισης απυχημάτων και ασθενειών.

Λόγω της πολυπλοκότητας του όλου θέματος, η ΟΕΒ έχει συστήσει Ειδική Υπηρεσία στη Γραμματεία της με σκοπό την υποβοήθηση των επιχειρήσεων στην συμμόρφωσή τους με τις νέες τους υποχρεώσεις.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ (ΕΚΕ)

Παράλληλα με την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητάς τους, οι επιχειρήσεις οφείλουν να επιδιώκουν και την υιοθέτηση υπεύθυνης κοινωνικής στρατηγικής η οποία θα εξισορροπεί τις επιχειρηματικές με τις κοινωνικές ανάγκες τόσο των εργαζομένων τους όσο και της κοινωνίας γενικότερα.

Για τους λόγους αυτούς η ΟΕΒ έχει αναλάβει σειρά πρωτοβουλιών για προώθηση της ιδέας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Στόχος της ΟΕΒ είναι να βοηθήσει τους Οργανισμούς και τις επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται, να υιοθετήσουν και να προωθήσουν στρατηγική εταιρικής υπευθυνότητας.

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μέσα στα πλαίσια προώθησης των καλώς νοουμένων συμφερόντων των μελών της, η ΟΕΒ πρόσφερε και κατά το 2008 πλειάδα υπηρεσιών σε σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων και οργανισμών.

Σημαντική βοήθεια προσφέρθηκε σε εργοδότες για εξασφάλιση αδειών απασχόλησης αλλοδαπού προσωπικού.

Σε όλη τη διάρκεια του έτους τα στελέχη της ΟΕΒ, είτε τηλεφωνικώς είτε σε προσωπικές συναντήσεις, παρείχαν σε μεγάλο βαθμό εργοδοτών πληροφόρηση και καθοδήγηση για τον ορθό χειρισμό εργατικών διαφορών, για την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, για θέματα σχετικά με τις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας, για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, για τα ισχύοντα επίπεδα μισθοδοσίας και παρεμφερών ωφελημάτων στην Κύπρο και το εξωτερικό κλπ.

Κατά το 2008 η δράση της ΟΕΒ επικεντρώθηκε ακόμα στα εξής:

- Εφαρμογή ευέλικτων μορφών απασχόλησης.
- Ενίσχυση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση
- Σχεδιασμός και εφαρμογή ενεργητικών μορφών κοινωνικής προστασίας ευάλωτων στον κοινωνικό αποκλεισμό ομάδων του πληθυσμού.

Επίσης, στα πλαίσια προβολής του έργου της ΟΕΒ και προώθησης της ευρύτερης πολιτικής της για το γενικό καλό της οικονομίας του τόπου, στελέχη της ΟΕΒ:

- Συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό ραδιοφωνικών ή και τηλεοπτικών εκπομπών και συζητήσεων, θεμάτων της τρέχουσας εργασιακής και κοινωνικής επικαιρότητας.
- Παρευρέθηκαν, εξέφρασαν απόψεις και απάντησαν σε ερωτήσεις σε πολλές συνεδρίες διαφόρων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κατά την εξέταση σχεδίων ή προτάσεων νόμων, σχεδίων κανονισμών ή γενικών θεμάτων που αφορούσαν ή επηρέαζαν Μέλη της ΟΕΒ.
- Προώθησαν διάφορες πτυχές της ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μέσα στα πλαίσια των συνεχών προσπάθειών της ΟΕΒ για στήριξη της ανάπτυξης των Κυπριακών επιχειρήσεων, ξεχωριστής σημασίας ρόλο διαδραμάτισαν κατά τη διάρκεια του 2008 τα θέματα κατάρτισης.

Έχοντας σαν στόχο επιμόρφωσης τις Αρχές της Σύγχρονης Διοίκησης και τη Γνώση για την Ποιότητα, το θεματολόγιο των προγραμμάτων ήταν και το 2008 πλούσιο, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα αναγκών κατάρτισης.

Πάντοτε, με γνώμονα τις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών, με συστηματικότητα και πιστότητα Ποιότητας στην εκπαίδευση, χωρίς συμβιβασμούς στην εξυπηρέτηση της διαρκούς βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των Κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών, έγινε κατορθωτό να προσφερθούν μαζί με τα επαναλαμβανόμενα επιτυχημένα προγράμματα και άλλα πρωτοποριακά Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης και Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Πόρων.

Στην προσπάθεια αυτή, σταθερός αρωγός ήταν η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που με την οικονομική και άλλη στήριξή της θεμελίωσε γερά τον πυλώνα της εκπαίδευσης που οικοδόμησε η ΟΕΒ.

Με επιτυχία διοργανώθηκαν ανοικτά Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα, τα οποία συμπλήρωσαν με επιτυχία 700 και πλέον διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα. Παράλληλα διοργανώθηκαν Ενδοεπιχειρησιακά Προγράμματα τα οποία παρακολούθησαν 200 συμμετέχοντες από επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας. Τα προγράμματα αυτά αφορούσαν στην πλειοψηφία τους κατάρτιση σε θέματα Εξοικονόμησης Ενέργειας, Διοίκησης Παραγωγής, Συστημάτων Υποστήριξης Διεύθυνσης, Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και την Ασφάλεια και Υγεία στους Χώρους Εργασίας.

Τα θέματα της Εξοικονόμησης Ενέργειας και της Εφαρμογής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ευρύτερα ήταν το επίκεντρο στα Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης. Συγκεκριμένα διοργανώθηκαν τέσσερα Προγράμματα, με θέμα την εφαρμογή και υλοποίηση παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και εφαρμογής τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κτίρια, βιομηχανίες και ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

Ιδιαίτερης σημασίας παρουσία στο θεματολόγιο κατάρτισης της ΟΕΒ είχαν κι' αυτή τη χρονιά Προγράμματα που αφορούσαν το Σύγχρονο «Μάνατζμεντ» και τις Εργασιακές Σχέσεις στο Χώρο Εργασίας. Η τεράστια επιτυχία που σημείωσαν τα Προγράμματα αυτά δεικνύουν το μεγάλο ενδιαφέρον των Κυπριακών επιχειρήσεων για τα σύγχρονα στοιχεία του «μάνατζμεντ».

Προγράμματα διοργανώθηκαν επίσης για τον ευρύτερο κλάδο της Βιομηχανίας. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία τα Προγράμματα «Διαχείριση του Περιβάλλοντος στην Οικοδομική/Κατασκευαστική Βιομηχανία», «Χάραξη και Υλοποίηση Στρατηγικής για Προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης», «Ορθή Βιομηχανική Πρακτική (GMP) στον Κλάδο Τροφίμων & Ποτών» και «Χάραξη και Υλοποίηση Στρατηγικής Ανάπτυξης για Επιχειρηματική Αρίστευση».

Στο σύγχρονο Τομέα της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών, η ΟΕΒ διοργάνωσε το 2008, τέσσερα Προγράμματα που αφορούσαν τη Διαχείριση Έργων Συμβάσεων, Συμβολαίων & Υπεργολαβιών Έργων Πληροφορικής, τα Συστήματα ERP και τη Διασφάλιση Ποιότητας Συστημάτων Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

Συνεπώς στην προσπάθεια της για ενημέρωση των επιχειρήσεων και οργανισμών μελών της όσο αφορά νομοθετικές ρυθμίσεις που τους επηρεάζουν, η ΟΕΒ διοργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα Πρώτων Βοηθειών σε σχέση με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών που απορρέουν από τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 και 2002.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ (EFQM)

Το Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας EFQM

δημιουργήθηκε από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό European Foundation for Quality Management (EFQM) και αποτελεί την

πρωταρχική πηγή πληροφόρησης για Ευρωπαϊκούς οργανισμούς που αναζητούν την αριστεία κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Το Μοντέλο συνίσταται σ' ένα πρακτικό εργαλείο το οποίο βοηθά επιχειρήσεις, οργανισμούς και επιχειρησιακές μονάδες να αξιολογηθούν σε σχέση με τα εννέα κριτήρια του και να εντοπίσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Συγκεκριμένα, τα πρώτα πέντε κριτήρια όπως παρουσιάζονται στο Μοντέλο είναι προϋποθέσεις, ενώ τα άλλα τέσσερα είναι αποτελέσματα. Σημαντικά στοιχεία του Μοντέλου είναι η συνεχής μέτρηση, αναθεώρηση και βελτίωση με απώτερο στόχο την Επιχειρηματική Αριστεία.

Υπάρχουν τρία ξεχωριστά επίπεδα διάκρισης βάσει του Μοντέλου Επιχειρηματικής Αριστείας EFQM:

- Δέσμευση στην Επιχειρηματική Αριστεία (*Committed to Excellence*)
- Αναγνώριση για την Επιχειρηματική Αριστεία (*Recognized for Excellence*)
- Ευρωπαϊκό Βραβείο Επιχειρηματικής Αριστείας (*EFQM Excellence Award*)

Ο θεσμός των Επιπέδων Επιχειρηματικής Αριστείας EFQM μπορεί να κατευθύνει τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς ή και τις επιχειρησιακές μονάδες προς την επίτευξη των υψηλότερων επιπέδων Αριστείας, κινητοποιώντας και ενθαρρύνοντας τη συστηματική βελτίωσή τους. Ταυτόχρονα, θέτει ορόσημα και επισημαίνει τη διαρκή πρόοδο και ωριμότητα στους συμμετόχους της επιχείρησης - το προσωπικό, τους προμηθευτές και τους πελάτες. Επίσης, θέτει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τη μάθηση και την εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΟΕΒ κατά το 2008 παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες σε οργανισμούς και επιχειρήσεις με αξιοζήλευτα αποτελέσματα.

INVESTORS IN PEOPLE (IIP)

INVESTORS IN PEOPLE

Η ΟΕΒ, συνεπής στην προσπάθειά της να ενισχύει συνεχώς την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών επιχειρήσεων, προώθησε την εφαρμογή του μοντέλου «Investors In People» (IIP).

Με την εισαγωγή και ανάπτυξη του εν λόγω μοντέλου στις Κυπριακές επιχειρήσεις, η ΟΕΒ έρχεται ως αρωγός στην προσπάθεια του Κύπριου επιχειρηματία για συνεχή βελτίωση σε θέματα Διεύθυνσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Το διαδεδομένο ευρέως, σε πολλές χώρες του εξωτερικού μοντέλο αποτελεί ένα ουσιαστικό πρακτικό εργαλείο το οποίο δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να θέτουν σωστούς και μετρήσιμους στόχους για αποτελεσματική επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό τους.

ΕΡΕΥΝΕΣ-ΜΕΛΕΤΕΣ

Έρευνες Μισθολογικών Απολαβών

Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών για την καλύτερη και πληρέστερη πληροφόρηση των μελών της πάνω στα εκάστοτε ισχύοντα επίπεδα μισθοδοσίας και όρους εργοδότησης στους διάφορους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, η ΟΕΒ διεξάγει εξειδικευμένες Έρευνες Μισθολογικών Απολαβών για συγκεκριμένους τομείς.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, η ΟΕΒ το 2008 διεξήγαγε έρευνα μισθολογικών απολαβών για τον Τομέα Τροφίμων. Η εν λόγω έρευνα είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός πρακτικού εργαλείου προβληματισμού το οποίο θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις-μέλη μας να προσαρμόσουν αναλόγως τις πρακτικές τους στα θέματα καθορισμού των μισθολογικών απολαβών του προσωπικού.

Μελέτες Ανθρώπινου Δυναμικού

Σκοπός των μελετών αυτών είναι η ενδελεχής εξέταση και ανάλυση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων συστημάτων, διαδικασιών και πρακτικών διεύθυνσης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και η παράθεση πρακτικών λύσεων, εργαλείων και πλάνων δράσης που στόχο έχουν την πλήρη αξιοποίηση αλλά και ικανοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης.

Έρευνες απόψεων και αντιλήψεων προσωπικού

Κύριοι στόχοι της έρευνας είναι:

- Η αντικειμενική καταγραφή και ανάλυση των απόψεων και αντιλήψεων του προσωπικού με κύριο στόχο τον εντοπισμό του βαθμού ικανοποίησης του από τις υφιστάμενες πρακτικές διεύθυνσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Η καταγραφή και ανάλυση των εισηγήσεων του προσωπικού.
- Η διασαφήνιση της υφιστάμενης νοοτροπίας / κουλτούρας και εντοπισμός σημείων που χρήζουν βελτίωσης.
- Ο εντοπισμός των τομέων διεύθυνσης ανθρώπινου δυναμικού που χρήζουν αναβάθμισης και εκπόνηση σχετικού πλάνου δράσης.

Παραδείγματα ενοτήτων που καλύπτονται με την πραγματοποίηση των εν λόγω ερευνών είναι:

- Γενικές απόψεις σε σχέση με την επιχείρηση
- Οργανικοί και τμηματικοί στόχοι
- Εταιρική Κουλτούρα
- Οργανωτική δομή
- Ρόλοι και καθήκοντα του προσωπικού
- Κλίμα συνεργασίας που επικρατεί στην εταιρεία
- Επικοινωνία και συντονισμός
- Λήψη και υλοποίηση αποφάσεων (διαδικασίες και πρακτικές)
- Κατάρτιση και ανάπτυξη προσωπικού
- Παρακίνηση, ωφελήματα και κίνητρα
- Αξιολόγηση απόδοσης προσωπικού / σύστημα αξιολόγησης

Εκπαιδευτικά προγράμματα Πρώτων Βοηθειών

Το Τμήμα Μελετών & Στρατηγικού Προγραμματισμού διοργάνωσε εκπαιδευτικά προγράμματα Πρώτων Βοηθειών κατά τη διάρκεια των οποίων εκπαιδεύτηκαν 150 συμμετέχοντες στους ρόλους των:

- Πρώτων Βοηθών στους χώρους εργασίας και των
- Αρμόδιων Προσώπων για παροχή επείγουσας βοήθειας.

Τα εν λόγω εκπαιδευτικά προγράμματα είχαν σαν στόχο την υποβοήθηση των επιχειρήσεων να συμμορφωθούν με τις νομοθετικές ρυθμίσεις που τις επηρεάζουν και συγκεκριμένα, με τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από τους Νόμους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του 1996 έως 2003.

Έργα Μικρής Διάρκειας

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν διάφορα έργα μικρής διάρκειας που αφορούσαν:

- Την εκπόνηση όρων προσφορών για Μελέτες Ανθρώπινου Δυναμικού
- Τη δημιουργία ή/και αναβάθμιση περιγραφών θέσεων εργασίας
- Τη δημιουργία εγχειριδίων προσωπικού
- 360 degrees feedback (ανατροφοδότηση από πελάτες και συνεργάτες)
- Την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για βελτίωση συστημάτων παροχής προμήθειας, χαριστικών πληρωμών και αξιολόγησης της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού διαφόρων μελών

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ILO)

Αντιπροσωπεία της ΟΕΒ υπό το Γενικό της Διευθυντή, κ. Μιχάλη Πήλικο, έλαβε μέρος στην Ετήσια Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο στη Γενεύη.

Με την ομόφωνη υποστήριξη των Ευρωπαϊκών Οργανώσεων Εργοδοτών & Βιομηχανίας, ο κ. Πήλικος επανεξελέγη για τριετή θητεία ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ILO κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας.

Η εκλογή του κ. Πήλικου αποτελεί αναγνώριση του ουσιαστικού και επικοινωνιακού ρόλου που η ΟΕΒ και ο ίδιος διαδραματίζουν εκπροσωπώντας τους Κύπριους εργοδότες στη Διάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της ΔΟΕ το οποίο εκτός από τη συνήθη διοικητική και εκτελεστική αρμοδιότητα καθορίζει ουσιαστικά την πολιτική και κατευθυντήριες γραμμές της Οργάνωσης, καταρτίζει τον προϋπολογισμό, τα προγράμματα παροχής τεχνικής και οικονομικής βοήθειας προς διάφορες χώρες και προωθεί την εφαρμογή των διεθνών εργασιακών συμβάσεων και συστάσεων.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ (IOE)

Η Διεθνής Οργάνωση Εργοδοτών, της οποία η ΟΕΒ είναι μέλος, αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα της εργοδοσίας στον εργασιακό και κοινωνικό τομέα σε διεθνές επίπεδο. Ιδρύθηκε το 1920 και έκτοτε προωθεί τα εργοδοτικά συμφέροντα τόσο στο ILO (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας) όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ είναι μέλος του Συμβουλίου του IOE στο οποίο κατά το 2008 συζητήθηκαν:

- Το Στρατηγικό Πλαίσιο και οι Στόχοι του Οργανισμού.
- Η αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών και πως αυτές επηρεάζουν την παγκόσμια οικονομία.
- Τα αποτελέσματα έρευνας για τις Γενικές Τάσεις στο Χώρο της Εργασίας.
- Οι Συνθήκες Ασφάλειας και Υγείας στο χώρο της εργασίας.
- Προτάσεις για εκσυγχρονισμό του ILO και των διεθνών εργασιακών προτύπων και νομοθεσιών.
- Η προώθηση Συνθηκών Αξιοπρεπούς Εργασίας.

ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (BUSINESSEUROPE)

Είναι η πλέον αναγνωρισμένη οργάνωση/εκπρόσωπος των Εργοδοτών στην Ευρώπη με 40 μέλη από 34 χώρες.

Η ΟΕΒ εκπροσωπεί του Κύπριους εργοδότες στην BUSINESSEUROPE και ο Πρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ είναι μέλη του Συμβουλίου Προέδρων και της Εκτελεστικής Επιτροπής της BUSINESSEUROPE αντίστοιχα όπου κατά το 2008 συζητήθηκαν:

- Η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση και οι κίνδυνοι κρατικού προστατευτισμού που ελλοχεύουν.
- Τις προτάσεις για οικονομική ανάκαμψη από την ΕΕ.
- Η εξαιρετικά δυσχερείς οικονομικές συνθήκες που πλήττουν την Ουγγαρία και την Ισλανδία και τις προοπτικές ένταξης της τελευταίας στην ΕΕ.
- Η ανάγκη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην ΕΕ, με αφορμή την χρηματοπιστωτική κρίση, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής οικονομίας.
- Θέματα ενέργειας και κλιματικών αλλαγών.
- Η ανάγκη ολοκλήρωσης του Διαπραγματευτικού κύκλου της Ντόχα, στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, για προώθηση του παγκόσμιου εμπορίου και ο οποίος έμεινε στάσιμος.
- Τα οφέλη της συνεργασίας μεταξύ Ιδιωτικού και Δημόσιου τομέα.

ΕΝΩΣΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (UMCE-BUSINESSMED)

Σημαντική δραστηριότητα ανέπτυξε κατά το 2008 η Ένωση Μεσογειακών Συνομοσπονδιών Επιχειρήσεων UMCE-BUSINESSMED.

Η UMCE και η Ομοσπονδία Εργοδοτών της Γαλλίας (MEDEF) συνδιοργάνωσαν το 3^ο Μεσογειακό

Συνέδριο Επιχειρήσεων στη Μασσαλία. Η ΟΕΒ μετείχε στο Συνέδριο αυτό κατά το οποίο η Υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας διαδήλωσε την αποφασιστικότητα της Προεδρεύουσας της Ε.Ε. χώρας για υλοποίηση της «Ένωσης για τη Μεσόγειο». Η Κύπρος, μέσω του CIPA, στελέχωσε ενημερωτικό περίπτερο στο οποίο ξένοι επιχειρηματίες είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις επενδυτικές ευκαιρίες στην Κύπρο καθώς και για τη σύναψη επιχειρηματικών συνεργασιών. Στο περίπτερο της Κύπρου παρευρίσκειτο και ο Εμπορικός Σύμβουλος της χώρας μας στη Μασσαλία.

Κατά το 2008, λειτούργησε μεγάλος αριθμός «Εθνικών Επιχειρηματικών Γραφείων» τα οποία αναλαμβάνουν την επικοινωνία μεταξύ επιχειρήσεων στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου με σκοπό τη σύναψη συνεργασιών. Η ΟΕΒ ήταν από τις πρώτες χώρες-μέλη της UMCE που λειτούργησε τέτοιο γραφείο.

Η δικτύωση της UMCE-BUSINESSMED, πέραν των 12 ιδρυτικών Μεσογειακών χωρών, επεκτάθηκε κατά το 2008 και έφτασε τις 30 χώρες ως συνδεδεμένα με αυτήν μέλη. Το γεγονός αυτό διευρύνει τις προοπτικές επιχειρηματικών συνεργασιών γι' αυτό και η ΟΕΒ υποστήριξε την επέκταση της δικτύωσης.

Η UMCE είναι ένας από τους βασικούς συντελεστές του προγράμματος "Invest In Med". Η ΟΕΒ μετείχε σε συναντήσεις κατά τις οποίες συζητήθηκαν διάφορες προτάσεις για την καλύτερη αξιοποίηση του προγράμματος το οποίο χρηματοδοτείται από την Ε.Ε. με €12 εκατομμύρια. Ταυτόχρονα, η UMCE, σε συνεργασία με πανεπιστήμια της περιοχής, ετοιμάζει επιδοτούμενο πρόγραμμα για κατάρτιση πτυχιούχων νέων σε θέματα τουρισμού αφού εκτιμάται ότι ο αριθμός τουριστών που θα επισκεφθούν Μεσογειακές χώρες κατά το 2020, θα ανέλθει στα 346 εκατομμύρια.

Σημειώνεται ότι η UMCE ιδρύθηκε με υποκίνηση και στήριξη της Ε.Ε. ώστε να εκσυγχρονιστούν οι οικονομίες των νότιων Μεσογειακών χωρών και να ενισχυθεί το εμπόριο και οι επιχειρηματικές συνεργασίες μεταξύ της Ε.Ε. και Μεσογειακών χωρών-μή μελών της Ε.Ε. Η Κύπρος (μέσω της ΟΕΒ) και η Μάλτα είναι οι μόνες Ευρωπαϊκές χώρες που, ως ιδρυτικά μέλη της UMCE έχουν να διαδραματίσουν καταλυτικό ρόλο στην επίτευξη του κοινού στόχου της UMCE και της Ε.Ε.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΚΕΑΔΕ)

Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων

Η Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΚΕΑΔΕ) είναι μη κερδοσκοπική εταιρεία που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ), με κύριο σκοπό την προβολή, διάδοση και αναβάθμιση των αρχών και πρακτικών της διοίκησης των κυπριακών επιχειρήσεων αλλά και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου, σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις.

Η ΚΕΑΔΕ έχοντας συμπληρώσει τέσσερα χρόνια λειτουργίας υλοποίησε σημαντικές δραστηριότητες όπως σειρά από **εκπαιδευτικά σεμινάρια** που καλύπτουν ουσιαστικά κάθε δραστηριότητα του σύγχρονου Μάνατζμεντ και χωρίζονται σε διακεκριμένες δέσμες (Γενικό Μάνατζμεντ, Μάρκετινγκ, Πωλήσεις, Retailing, Μάνατζμεντ Προσωπικού, Operation Μάνατζμεντ, Προσωπικές Ικανότητες, Προγράμματα Γραμματέων). Επιπλέον, η ΚΕΑΔΕ προχώρησε και υλοποίησε σειρά από **ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα** προσαρμοσμένα στις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Στις 24 Ιανουαρίου 2008 περισσότεροι από 130 επιχειρηματίες και ανώτατα στελέχη κυπριακών επιχειρήσεων και οργανισμών παρακολούθησαν το συνέδριο "**Benchmarking Forum 08**" που διοργανώθηκε στη Λευκωσία από την ΚΕΑΔΕ, την Planning Cyprus Ltd και την Supply Chain Institute of Southeastern & Central Europe Ltd με την επίσημη υποστήριξη της ΟΕΒ, της ΕΕΔΕ και της Planning AE. Το πρωτοπόρο για τα κυπριακά δεδομένα συνέδριο εστίασε στην αξία και τη χρήση της σύγχρονης μεθοδολογίας της συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) με σκοπό τη βελτίωση της εταιρικής απόδοσης σε επίπεδο Sales & Marketing, Customer Service, Supply Chain / Logistics & Operations, Human Resources, e-business, Quality Level, Accounting & Finance κ.ά.

Ακόμη, περισσότεροι από 160 επιχειρηματίες και ανώτατα στελέχη κυπριακών Τραπεζών παρακολούθησαν το **1st Banking Forum** που διοργανώθηκε στις 8 Απριλίου 2008 στη Λευκωσία από την ΚΕΑΔΕ και το Σύνδεσμο Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου με την υποστήριξη της ΟΕΒ, της ΕΕΔΕ και του Ελληνικού Ινστιτούτου Πληροφορικής (ΕΙΠ). Την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου χαιρέτισε ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών, κ. Χαρίλαος Σταυράκης.

Το πρωτοπόρο για τα κυπριακά δεδομένα συνέδριο αποτέλεσε κορυφαία ενιαία πλατφόρμα ανταλλαγής γνώσεων, εμπειριών και απόψεων από τις Διοικήσεις των Τραπεζών καθώς και από Οργανισμούς στο χώρο της Πληροφορικής. Το συνέδριο συνέβαλε στο να αναδείξει το ρόλο που διαδραματίζει η Πληροφορική στον επιχειρηματικό μετασχηματισμό των Τραπεζών από την οπτική γωνιά του ανώτατου Management.

Στις 11 Νοέμβριου 2008 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η **2η Γενική Συνέλευση** της ΚΕΑΔΕ. Με την ολοκλήρωση των εργασιών του Καταστατικού Μέρους της Γενικής Συνέλευσης ακολούθησε επίσημο δείπνο με τη συμμετοχή πέραν των 100 ατόμων στο οποίο ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Χαρίλαος Σταυράκης ανέπτυξε σημαντικά ζητήματα που προβληματίζουν και απασχολούν τον σύγχρονο manager. Κύριο θέμα της ομιλίας του Υπουργού Οικονομικών ήταν: «Ο ρόλος των σύγχρονων επιχειρήσεων στην Κυπριακή Οικονομία». Απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος της ΟΕΒ, Δρ. Ανδρέας Πίπτας, ο Πρόεδρος της ΕΕΔΕ, κ. Κωνσταντίνος Λαμπρινόπουλος και ο Πρόεδρος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, κ. Χάρης Θράσου, που ήταν και ο χορηγός της εκδήλωσης.

Κατά τη διάρκεια του 2008 εκδόθηκαν τρία τεύχη του περιοδικού «**Manager**». Το περιοδικό εκδίδεται από την ΚΕΑΔΕ με μοντέρνα σχεδίαση, τυπωμένο σε χαρτί πολυτελείας, εμπλουτισμένο με άρθρα από καταξιωμένους επαγγελματίες, τα οποία ακολουθούν τις σύγχρονες αντιλήψεις και εφαρμογές στο χώρο του μάνατζμεντ γενικότερα. Το περιοδικό διανέμεται δωρεάν σε Μέλη της ΚΕΑΔΕ και σε μεγάλο αριθμό οργανισμών και επιχειρήσεων.

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής προσφοράς της, η ΚΕΑΔΕ απένευσε **χρηματικό βραβείο** κατά τη τελετή αποφοίτησης του Cyprus International Institute of Management (CIIM) (Δεκέμβριος 2008). Το βραβείο απονεμήθηκε στον απόφοιτο με το "Best Project".

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η ΚΕΑΔΕ μέσα στο 2008 επέκτεινε σημαντικά τον **αριθμό μελών** της. Μέλη της ΚΕΑΔΕ μπορούν να εγγράφονται ενεργά μέλη διοικητικών συμβουλίων (ιδιωτικού και δημόσιου τομέα), ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων, σύμβουλοι επιχειρήσεων σε θέματα μόνιμα και εκπαιδευτές σεμιναρίων μόνιμα, καθηγητές σε θέματα μόνιμα, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων Πανεπιστημιακού επιπέδου, Πρόεδροι, Διευθύνοντες Σύμβουλοι, Γενικοί Διευθυντές, Διευθυντές των

επιμέρους λειτουργιών management, επικεφαλής λειτουργικών τμημάτων επιχειρήσεων καθώς και υπεύθυνοι έργων επιχειρήσεων (projects). Επίσης, μέλη μπορούν να γίνουν και επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και εργοδοτικές οργανώσεις, ιδρύματα και κοινωφελείς οργανισμοί.

Περισσότερες πληροφορίες για τις δραστηριότητες και υπηρεσίες της ΚΕΑΔΕ υπάρχουν στην Ιστοσελίδα της ΚΕΑΔΕ στη διεύθυνση www.keade.org.cy

ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΗΜΕΡΙΔΕΣ

• Φόρουμ Τουρισμού

Η ΟΕΒ, σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ), διοργάνωσε τον Δεκέμβριο 2008 Παγκύπριο Τουριστικό Φόρουμ με θέμα «Ο Τουρισμός του Μέλλοντος».

Το Τουριστικό Φόρουμ παρακολούθησαν ξενοδόχοι, διευθυντές και άλλα υψηλόβαθμα στελέχη από τους τομείς του τουρισμού, ταξιδιών και ξενοδοχείων, αξιωματούχοι Δημοσίων Αρχών και Υπηρεσιών της Κυβέρνησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του ΚΟΤ, των Τουριστικών Φορέων του ιδιωτικού τομέα, των Συντεχνιών και γενικά επαγγελματίες που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην Τουριστική Βιομηχανία.

Κύριος ομιλητής του Φόρουμ Τουρισμού ήταν ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού κ. Αντώνης Πασχαλίδης.

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν και συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του Φόρουμ ήταν η "Τουριστική πολιτική μέσα σ' ένα μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον" με εισηγήτρια τη Γενική Διευθύντρια του ΚΟΤ, η "Μετάλλαξη του τουρισμού: ταξιδιώτες του μέλλοντος και επιχειρηματική προσαρμογή" από τον Πρόεδρο του ΕCTTA και η "Ανατομία της Ρωσικής Αγοράς" από τον Γενικό Διευθυντή της Capital Tours.

• Συνέδριο Ποιότητας 2008

Η ΟΕΒ συνεργάστηκε στενά με τον Κυπριακό Σύνδεσμο Ποιότητας για την επιτυχή διοργάνωση Συνεδρίου Ποιότητας με θέμα «Σύγχρονη Επιχειρησιακή Διαχείριση και Άριστες Πρακτικές». Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο 2008 στη Λεμεσό.

Τις εργασίες του Συνεδρίου παρακολούθησαν πολλά στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών και παρουσιάστηκαν μεταξύ άλλων συστήματα διαχείρισης, εργαλεία βελτίωσης, θέματα ασφάλειας και υγείας καθώς και πρακτικά παραδείγματα από επιχειρήσεις και οργανισμούς που εφάρμοσαν με επιτυχία τέτοια συστήματα και εργαλεία καθώς και τα οφέλη που αποκόμισαν.

Πέραν του εκπαιδευτικού / ενημερωτικού του χαρακτήρα, το Συνέδριο αποτέλεσε μοναδική ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών με τους εισηγητές και με άλλες επιχειρήσεις αποκομίζοντας έτσι πρόσθετο όφελος για τους συμμετέχοντες.

Η ΟΕΒ υποστήριξε επίσης, πρωτοβουλία του Συνδέσμου Ποιότητας να φιλοξενήσει στην Κύπρο συνεδρία του Δ.Σ. του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ποιότητας στον οποίο είναι μέλος.

• **4^ο Συνέδριο Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών με τίτλο “Πληροφορική: Εργαλείο Ανάπτυξης και Κερδοφορίας”**

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής (CITEA), μέλος της ΟΕΒ και η IMH Creative Solutions Consulting διοργάνωσαν για τρίτη συνεχή χρονιά το Συνέδριο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών με τίτλο: Πληροφορική: Εργαλείο Ανάπτυξης και Κερδοφορίας, το οποίο πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο στη Λευκωσία.

Πάνω από 130 στελέχη επιχειρήσεων παρευρέθηκαν για να ενημερωθούν για τις τάσεις της τεχνολογίας από τους πρωταγωνιστές του τομέα. Όλοι οι ομιλητές μοιράστηκαν τις γνώσεις και εμπειρίες τους με τους συμμετέχοντες απαντώντας σε καίρια ερωτήματα που αφορούν την τεχνολογία.

Κύριος ομιλητής ήταν και ο Dr. Erkki Ormala, President of the European Information Communication Technology Association (EICTA) and Vice President of Technology and Trade Policy, Nokia Group ο οποίος μίλησε για την πραγματική αξία της πληροφορικής στις επιχειρήσεις καθώς και για την αναγκαιότητα της πληροφορικής για την επιβίωση μιας επιχείρησης και τη συνεισφορά της στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος

Άλλα θέματα που καλύφθηκαν αφορούσαν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ψηφιακή σύγκλιση στις εταιρείες του σήμερα, πώς μπορεί να αξιοποιηθεί στο έπακρον το ανθρώπινο δυναμικό χάρη στα πληροφοριακά συστήματα εξοικονομώντας χρόνο και χρήμα, με ποιες πληροφοριακές λύσεις μπορούν να καλυφθούν οι ανάγκες όλων των τμημάτων μιας επιχείρησης, κλπ. Το συμπέρασμα ήταν πως η πληροφορική είναι το εργαλείο που αναπτύσσει τις επιχειρήσεις και αυξάνει την κερδοφορία τους.

Την προηγούμενη του συνεδρίου πραγματοποιήθηκε δείπνο εργασίας προς τιμή των ομιλητών στο οποίο παρακάθησαν πάνω από 100 άτομα από τον χώρο της πληροφορικής στην Κύπρο. Κατά τη διάρκεια του δείπνου ο Dr. Ormala ανέπτυξε ομιλία με θέμα “Η Επιρροή της ψηφιακής οικονομίας στην ανάπτυξη ενός κράτους”. Χαιρετισμό απηύθυνε ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού, Δρ. Ανδρέας Μολέσκης καθώς και ο Πρόεδρος του CITEA κ. Α. Κασιουρής.

• **4ο Συνέδριο Ανάπτυξης Γης**

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, σε συνεργασία με το Royal Institute of Chartered Surveyors (RICS), διοργάνωσαν το 4^ο Συνέδριο Ανάπτυξης Γης, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 23 Οκτωβρίου στη Λευκωσία.

Πάνω από 150 στελέχη επιχειρήσεων παρευρέθηκαν για να ενημερωθούν για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις σε επίκαιρα ζητήματα που επηρεάζουν την Οικοδομική Βιομηχανία και γενικότερα τον τομέα της κτηματαγοράς στην Κύπρο. Τέθηκαν επί τάπητος τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τομέας αυτός και διατυπώθηκαν εισηγήσεις προς επίλυση τους.

Συγκεκριμένα, αναπτύχθηκαν θέματα που αφορούν την πολιτική δανειοδότησης ακινήτων και οι επιπτώσεις στους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, τις επενδύσεις στον κλάδο, την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων καθώς και την παραθεριστική κατοικία στην Κύπρο. Ιδιαίτερης σημασίας για τους επιχειρηματίες του κλάδου αποτέλεσε η ενότητα που αφορά την εισαγωγή του θεσμού της Ενιαίας Αρχής Ανάπτυξης και της Μονοθυριδικής Πρόσβασης (one-stop-shop) όπου δόθηκε η ευκαιρία στους παρευρισκόμενους ν' ακούσουν για τα μειονεκτήματα του παρόντος συστήματος αδειοδότησης αλλά και εισηγήσεις για το πώς θα μπορεί να υπάρξει ριζική αναδιοργάνωση του.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε η συζήτηση στοργυλλής τραπέζης κατά την οποία θίγησαν επίκαιρα θέματα όπως η πρόσφατη χρηματοοικονομική κρίση και οι επιπτώσεις στην Κυπριακή κτηματαγορά καθώς και οι απόψεις των επενδυτών.

• **Ημερίδα «Η Ένωση για τη Μεσόγειο και ευκαιρίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων»**

Η ΟΕΒ και το Γραφείο Προγραμματισμού συνδιοργάνωσαν το Δεκέμβριο του 2008, ημερίδα με θέμα «Η Ένωση για τη Μεσόγειο και ευκαιρίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων».

Ο Γενικός Γραμματέας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών ανέλυσε τα κίνητρα που δημιουργήθηκαν για να ενθαρρύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα στον ευρύτερο χώρο της Μεσογείου και αναφέρθηκε τόσο στα κύρια χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή όσο και στις προοπτικές που διανοίγονται για τις Ελλαδικές και Κυπριακές επιχειρήσεις. Ο Ειδικός Γραμματέας Αξιοποίησης Διεθνών Προγραμμάτων του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών παρουσίασε στους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες την ηλεκτρονική «Πύλη Διεθνών Χρηματοδοτήσεων» καθώς επίσης και τις μεθόδους αναζήτησης και αξιοποίησης επιχειρηματικών ευκαιριών.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

• 4^η Έκθεση Εξοικονόμησης Ενέργειας “SAVENERGY 2008” και 1^η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος “Envirotec 2008”

Με μεγάλη επιτυχία στέφθηκαν η 4^η Έκθεση Εξοικονόμησης Ενέργειας “SAVENERGY 2008”, και η 1^η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος “Envirotec 2008” οι οποίες πραγματοποιήθηκαν ταυτόχρονα από τις 21 μέχρι 23 Μαρτίου 2008.

Τα αποτελέσματα των Εκθέσεων ήταν εντυπωσιακά αφού 94% των εκθετών δήλωσαν μέχρι πολύ ικανοποιημένοι στην επίτευξη των στόχων τους δηλώνοντας ταυτόχρονα με βεβαιότητα ότι θα συμμετάσχουν στις επόμενες Εκθέσεις “SAVENERGY 2009” και “Envirotec 2009” που θα πραγματοποιηθούν μεταξύ 20-22 Μαρτίου 2009. Ο αριθμός των επισκεπτών στις δυο Εκθέσεις κυμάνθηκε γύρω στις 25000.

Στη “SAVENERGY 2008”, η οποία διοργανώθηκε από την ΟΕΒ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, παρουσιάστηκαν υπηρεσίες και προϊόντα νέας τεχνολογίας για την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του ενεργειακού κόστους γενικότερα.

Μεταξύ των προϊόντων που παρουσιάστηκαν στην Έκθεση περιλαμβάνονται:

Θερμομονωτικά υλικά, συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, υλικά και εξοπλισμός για μείωση άεργων ενεργειακών καταναλώσεων και απωλειών ενέργειας, συστήματα παραγωγής/συμπαγωγής ψύξης/θέρμανσης, εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας, αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής, ηλιακοί θερμοσίφωνες, φωτοβολταϊκά συστήματα, συστήματα αξιοποίησης βιομάζας, μηχανισμοί/προϊόντα αποδοτικότερης ενεργειακής κατανάλωσης, υβριδικά και ηλεκτρικά οχήματα, σύμβουλοι ηλεκτρολόγοι/μηχανολόγοι.

Η “Envirotec 2008” διοργανώθηκε επίσης, από την ΟΕΒ με τη συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και σκοπεύει στην ενημέρωση των καταναλωτών και των παραγωγικών τάξεων σε νέες τεχνολογίες και συστήματα που αξιοποιούν και εξοικονομούν το νερό και που προστατεύουν το περιβάλλον γενικότερα.

Στην Έκθεση παρουσιάστηκαν προϊόντα και υπηρεσίες όπως: συστήματα διαχείρισης και επεξεργασίας νερού, συστήματα διαχείρισης και επεξεργασίας υγρών και στερεών αποβλήτων, συστήματα βιολογικού καθαρισμού, αφαλάτωση, φίλτρανση, αποσιδήρωση, αποσκλήρυνση νερού, φίλτρα νερού/αέρος, συμβουλευτικές περιβαλλοντικές υπηρεσίες, αντλίες-αντλητικά συστήματα, συστήματα ύδρευσης & άρδευσης.

Στα πλαίσια των Εκθέσεων πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις και σεμινάρια από την Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος καθώς και άλλους εκθέτες.

• Βραβείο Εξοικονόμησης Ενέργειας

Η ΟΕΒ και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού ως αναγνώριση και επιβράβευση των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών που επιτυγχάνουν τα καλύτερα αποτελέσματα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας στα υποστατικά τους, απονέμουν κάθε χρόνο ειδικό Βραβείο εξοικονόμησης ενέργειας.

Το Βραβείο αποτελείται από δίπλωμα και χρηματικό ποσό ύψους €1.700 για φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα και δίπλωμα και χρηματικό ποσό ύψους €8.500 σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Τα Βραβεία χορηγούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Τα Βραβεία Εξοικονόμησης Ενέργειας για το 2007 απονεμήθηκαν κατά την τελετή των εγκαινίων της 4^{ης} Έκθεσης Εξοικονόμησης Ενέργειας "SAVENERGY 2008" από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρη Χριστόφια.

- Στην κατηγορία φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα βραβεύτηκε η Εταιρεία Amathus Hotel Ltd στη Λεμεσό η οποία προέβη στην αποδοτικότερη επένδυση σε προϊόντα εξοικονόμησης ενέργειας.
- Στην κατηγορία φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα βραβεύτηκε η κα Μαρίνα Κωνσταντίνου από το Στρόβολο, της οποίας η επένδυση, πέτυχε την πιο ψηλή βαθμολογία.

• Εμπορική Έκθεση Expo Comfort, Ιταλία

Η Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ), με τη βοήθεια της ΟΕΒ, συμμετείχε με μέλη της στην εμπορική έκθεση ηλιακών συστημάτων και συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας EXPO COMFORT 2008 στο Μιλάνο της Ιταλίας.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν επαφές τόσο με Ιταλούς ενδιαφερόμενους αγοραστές όσο και με αγοραστές από άλλες χώρες της Ε.Ε, καθώς και από τρίτες χώρες που επέδειξαν ενδιαφέρον για εμπορική συνεργασία και αγορά ηλιακών θερμικών συστημάτων από την Κύπρο.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

• Οδηγός Εθνικών Σχεδίων Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων

Η ΟΕΒ και η PricewaterhouseCoopers Ltd (PwC) στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους για πληρέστερη ενημέρωση των επιχειρήσεων και υποβοήθησή τους να αξιοποιούν τα διάφορα σχέδια χρηματοδότησης, έχουν ετοιμάσει τον «Οδηγό Εθνικών Σχεδίων Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων».

Ο «Οδηγός» περιλαμβάνει σε συνοπτική μορφή 41 συνολικά εθνικά Σχέδια χορηγιών, τα οποία βρίσκοντο σε ισχύ ή αναμένετο να προκηρυχθούν. Για διευκόλυνση των επιχειρήσεων στον εντοπισμό των Σχεδίων που τους αφορούν, ο «Οδηγός» χωρίζεται σε έξι τομείς δραστηριότητας (Μεταποίηση, Υπηρεσίες, Εμπόριο, Κατασκευές, Τουρισμός, Γεωργία). Η παρουσίαση των Σχεδίων διαμορφώθηκε με τρόπο ώστε ανάλογα με την ανάγκη (επιλέξιμη δαπάνη), η κάθε επιχείρηση να μπορεί εύκολα να εντοπίσει το κατάλληλο Σχέδιο με τα κυριότερα χαρακτηριστικά του.

Η ΟΕΒ και η PwC με την πρωτοβουλία τους αυτή κάλυψαν ένα κενό με την προσφορά προς τους κυπρίους επιχειρηματίες ενός εύχρηστου εντύπου με τα εις τη διάθεσή τους Εθνικά Σχέδια Χρηματοδότησης. Ο οδηγός κυκλοφόρησε δωρεάν σε όλα τα μέλη και μη μέλη της ΟΕΒ περί τα τέλη Νοεμβρίου 2008.

• Οδηγός Υπηρεσιών ΟΕΒ 2008-2009

Σε συνέχεια της μεγάλης επιτυχίας που είχαν οι προηγούμενες εκδόσεις του Οδηγού Υπηρεσιών "The Cyprus Services Directory", η ΟΕΒ ετοίμασε και κυκλοφόρησε την 7^η Έκδοση του Οδηγού η οποία έχει τοποθετηθεί και στο διαδίκτυο.

Ο Οδηγός περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σ' ολόκληρο σχεδόν το φάσμα του Τομέα Υπηρεσιών στην Κύπρο και έχει κυκλοφορήσει ευρύτατα στην Κύπρο και στο εξωτερικό σε χιλιάδες αντίτυπα.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 2008

Η 47^η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών της ΟΕΒ πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 22 Μαΐου 2008 και ώρα 17:30 στο Ξενοδοχείο Χίλτον Παρκ, στη Λευκωσία.

Α. Καταστατικό Μέρος

Ο Πρόεδρος, Δρ Ανδρέας Πίπτας, καλωσόρισε τα μέλη και ευχαριστώντας τα για την παρουσία τους τόνισε ότι χρόνο με το χρόνο παρευρίσκονται όλο και περισσότερα στη Γενική Συνέλευση της ΟΕΒ, πράγμα που υποδηλοί την όλο και πιο έντονη υποστήριξη τους στην Οργάνωσή τους. Στη συνέχεια ανέλυσε σε συντομία τις δραστηριότητες που ανέπτυξε η ΟΕΒ στη διάρκεια του 2007.

ΟΝΕ: Αναφέρθηκε αρχικά στην ένταξη της Κύπρου στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ), λέγοντας ότι γενικά η πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή οικογένεια αντικατοπτρίζει περίοδο σημαντικών κοινωνικο-οικονομικών αλλαγών κατά την οποία οι επιχειρήσεις με σημαντικές, πολλές φορές, θυσίες επέδειξαν την απαιτούμενη υπευθυνότητα και προσαρμοστικότητα.

Οικονομία: Ο ρυθμός ανάπτυξης της Κυπριακής Οικονομίας παρουσίασε αύξηση, φθάνοντας το 4,4%. Η επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης στηρίχθηκε κυρίως στους Τριτογενείς Τομείς των Υπηρεσιών και στον Τομέα των Κατασκευών και αντικατοπτρίζεται επίσης και στην αγορά εργασίας με διατήρηση σχετικά ψηλού επιπέδου απασχόλησης.

Βιομηχανία: Καθ' όλη τη διάρκεια του 2007, η ΟΕΒ, έχοντας σαν προτεραιότητα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής Βιομηχανίας, ανέλαβε σωρεία πρωτοβουλιών με τη λήψη δραστικών μέτρων στήριξης και ενίσχυσης των επιχειρήσεων του κλάδου.

- Οικονομική στήριξη όσο το δυνατό μεγαλύτερου αριθμού επιχειρήσεων μέσω του σχεδίου χορηγιών.
- Προώθηση δυναμικών λύσεων για την επίλυση του προβλήματος της έλλειψης εργατικού δυναμικού.
- Προώθηση των εξαγωγών του Τομέα συμμετέχοντας σε εξειδικευμένες εκθέσεις του εξωτερικού και επιχειρηματικές αποστολές.

Εργασιακά: Με τη συμβολή της ΟΕΒ ανανεώθηκαν, κατά το 2007, οι συλλογικές συμβάσεις δέκα βιομηχανικών/επαγγελματικών κλάδων, των Ημικρατικών Οργανισμών, του Δημοσίου, καθώς επίσης και σωρείας μεμονωμένων επιχειρήσεων από όλους τους κλάδους και τομείς της Οικονομίας. Το κλίμα των διαπραγματεύσεων ήταν ιδιαίτερα δύσκολο, λόγω των πληθωριστικών πιέσεων που προκάλεσε, κατά κύριο λόγο, η αύξηση της τιμής του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές, και η συνεχιζόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού.

Ύψιστη προτεραιότητα δόθηκε από την ΟΕΒ και στη διατήρηση/διαφύλαξη της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Μέσα στα πλαίσια της πολυδιάστατης δραστηριότητας της, η ΟΕΒ:

- Διαφύλαξε τα εργασιακά θέσμια και τους θεσμούς τριμερούς συνεργασίας.
- Προέβη σε έγκαιρη και ολοκληρωμένη ενημέρωση των εργοδοτών αναφορικά με τη νέα κατάσταση πραγμάτων και με τις προκλήσεις που προκύπτουν από την προσχώρηση στην Ευρωζώνη.
- Υποβοήθησε τις επιχειρήσεις να συμμορφωθούν με τις νέες νομικές τους υποχρεώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία με τρόπο έγκυρο και οικονομικά προσιτό.
- Αντιμετώπισε σωρεία προσκομμάτων και εμποδίων σχετικά με την απασχόληση αλλοδαπών.
- Έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην προβολή της γυναίκας-επιχειρηματία και στην προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην απασχόληση.
- Ανταποκρίθηκε σε αναρίθμητες κλήσεις εργοδοτών για συμβουλή και καθοδήγηση επί θεμάτων εργασιακής φύσεως.

Υπηρεσίες: Αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στον Τομέα των Υπηρεσιών, η ΟΕΒ εργάζεται ακούραστα για την περαιτέρω ανάπτυξη του Τομέα και αναβάθμιση της Κύπρου ως κέντρου παροχής υπηρεσιών. Για τον σκοπό αυτό, ανέπτυξε και κατά το 2007 τις πιο κάτω δραστηριότητες:

- Επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τόσο οργανωμένα σύνολα του Τομέα όσο και μεμονωμένες επιχειρήσεις.
- Ανάπτυξη του Τομέα και κυρίως των μη παραδοσιακών κλάδων Υπηρεσιών.
- Προβολή του Τομέα Υπηρεσιών εκτός της Κύπρου.
- Διεύρυνση των σχέσεων με επιχειρηματικές οργανώσεις της Ευρώπης και της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου.
- Σύσταση Επιτροπής Τουρισμού με στόχο την ετοιμασία συγκεκριμένων εισηγήσεων για τη διασφάλιση της αναπτυξιακής πορείας του Τουρισμού.

Αναβάθμιση Επιπέδου Διεύθυνσης: Έχοντας σαν γνώμονα ότι η διασφάλιση ψηλού επιπέδου διεύθυνσης και η συνεχής ενημέρωση αποτελούν για τη σύγχρονη επιχείρηση τα βασικότερα εργαλεία για την επιτυχή ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της, η ΟΕΒ συνέχισε και κατά το 2007 την οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για επιχειρηματίες και διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων, πάνω σε ζωτικής σημασίας θέματα.

Άλλες σημαντικές δραστηριότητες της ΟΕΒ το 2007:

- Καθιέρωση διαγωνισμού για το «Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας».
- Υπογραφή συμφωνιών στρατηγικής συνεργασίας της ΟΕΒ με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα.
- Πλήρης δραστηριοποίηση της Κυπριακής Εταιρείας Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΚΕΑΔΕ).
- Πραγματοποίηση του 2^{ου} Οικονομικού Συνεδρίου και Συνεδρίου για τον Τουρισμό.

Η ΟΕΒ εκπροσώπησε και κατά το 2007, επάξια τους Κύπριους επιχειρηματίες και εργοδότες στο διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο, με τη συμμετοχή της στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας, την Ευρωπαϊκή Ένωση Εργοδοτών & Βιομηχανίας, τη Διεθνή Οργάνωση Εργοδοτών, την Ένωση Μεσογειακών Συνομοσπονδιών Επιχειρήσεων, καθώς και σε διάφορα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συζήτηση επίκαιρων θεμάτων: Ο Πρόεδρος είπε ότι το θέμα της Οικονομίας είναι εκείνο που απασχολεί όλους, αλλά εξέφρασε την αισιοδοξία ότι θα κρατηθούν οι θετικοί δείκτες μέχρι το τέλος του χρόνου. Παρακάλεσε τα μέλη να εκφράσουν τις δικές τους απόψεις και προβληματισμούς πάνω στα θέματα της Οικονομίας και ποιες κατά τη γνώμη τους πρέπει να είναι οι προτεραιότητες της ΟΕΒ. Σίγουρα, είπε, η ΟΕΒ θα τις λάβει σοβαρά υπ' όψιν στην προσπάθειά της να απαμβλύνει τις όποιες δυσκολίες.

Τα σημαντικότερα επίκαιρα θέματα που θίγηκαν ήταν:

- Οι αυξήσεις που παρατηρούνται στις τιμές των Οικοπέδων.
- Οι φόβοι ότι η Οικονομία θα έχει να αντιμετωπίσει η Οικονομία λόγω Α.Τ.Α.
- Ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.
- Η μη ύπαρξη ανεπτυγμένων δημόσιων μέσων μεταφοράς
- Η κρίση στα πετρελαιοειδή και η πλήρης εξάρτηση της Κύπρου από το πετρέλαιο
- Η επερχόμενη αύξηση τιμής του οικοδομικού σιδήρου

Β. Τελετουργικό Μέρος

Στο Τελετουργικό Μέρος της Συνέλευσης, που ακολούθησε, μίλησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρης Χριστόφιας και απηύθυναν χαιρετισμό η Υπουργός Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κα Σωτηρούλλα Χαραλάμπους, ο Σύμβουλος Διοίκησης του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, κ. Γιάννης Δραπανιώτης, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Τουρκοκυπρίων Επιχειρηματιών, κ. Metin Yalcin και ο Πρόεδρος του ΚΕΒΕ, κ. Μάνθος Μαυρομάτης.

Ο Πρόεδρος της ΟΕΒ, Δρ. Πίπτας, μίλησε με θέμα: **«Κυπριακή Επιχείρηση: Αιμοδότης του Κοινωνικού Κράτους».**

Μετά το τέλος των εργασιών της Συνέλευσης ακολούθησε Δείπνο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

Οι Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι οι οποίοι λαμβάνουν γραμματειακή υποστήριξη από την ΟΕΒ ανέπτυξαν κατά το 2008, όπως και κάθε χρόνο, πολυδιάστατη δραστηριότητα σε ποικιλία θεμάτων.

Σε πέραν των 235 συνεδριάσεων και συνελεύσεων, οι Σύνδεσμοι ασχολήθηκαν με τη μεθόδευση της επίλυσης των προβλημάτων που τους απασχολούν, την προάσπιση των επιχειρηματικών τους συμφερόντων, την αναβάθμιση των επιχειρηματικών τους δεξιοτήτων, τη συνεχή ενημέρωση για τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις που τους επηρεάζουν, και άλλα πολλά.

Ορισμένοι επιχειρηματικοί Σύνδεσμοι, με την υποστήριξη της ΟΕΒ, ανέπτυξαν πρωτοφανή δραστηριότητα με πρακτικά αποτελέσματα και οφέλη προς τα μέλη τους. Η δραστηριότητα μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις επεκτάθηκε και εκτός Κύπρου και αφορούσε θέματα κατάρτισης, προώθησης εξαγωγών, συμμετοχής σε ευρωπαϊκά ή διεθνή συνέδρια, ακόμα και για τη συμβολή στη διαμόρφωση της πολιτικής της Ε.Ε. σε συγκεκριμένα επιμέρους θέματα. Κατά το 2007 παρατηρήθηκε μια νέα δυναμική ανάμεσα στους Συνδέσμους της ΟΕΒ, η οποία χαρακτηρίζεται από την επιδίωξη καλά στοχευμένων αποτελεσμάτων υψηλής κλαδικής αξίας, μέσα από στοιχειοθετημένη επιχειρηματολογία, καθώς και με τις κατάλληλες μεθόδους προώθησης των θεμάτων. Η Γραμματεία της ΟΕΒ, με τις κατάλληλες συμβουλές της, συνέβαλε καθοριστικά στην επίτευξη πολλών από τους στόχους των Συνδέσμων.

Η ΟΕΒ, με ιδιαίτερη προθυμία προσφέρει κάθε στήριξη στις δραστηριότητες των Συνδέσμων-μελών της και τα αποτελέσματα των προσπάθειών της εκτιμούνται τα μέγιστα από την επιχειρηματική τάξη.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ (κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008)**Β Ι Ο Μ Η Χ Α Ν Ι Α**

- 1. Σύνδεσμος Βιοτεχνών Δερμάτινων Ειδών και Προμηθευτών Πρώτων Υλών**
Διοικητικό Συμβούλιο: Χ. Παπαδόπουλος (Πρόεδρος), Μ. Κωνσταντίνου, Α. Πιερή, Μ. Χρίστου, Χ. Χριστοφόρου, Α. Μαυραντώνης, Η. Αβρααμίδης, Π. Μηνά
- 2. Σύνδεσμος Μεταλλουργικών Βιομηχανιών Κύπρου (ΣΥΜΕΒΙΚ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Στ. Κουντούρης (Πρόεδρος), Π. Κοιρανίδης, Σ. Κωνσταντίνου, Μ. Κωνσταντίνου, Α. Κίκας, Π. Θεοφάνους, Α. Σιήπτας, Α. Τσιάκκιρος, Κ. Κουτσός.
- 3. Παγκύπριος Σύνδεσμος Βιομηχάνων Επίπλου & Ξυλουργικών (ΠΑΣΥΒΕΞ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Συλικιώτης (Πρόεδρος), Α. Κυριζής, Ν. Θεοδοσίου, Α. Τουμάζος, Ν. Ταλιαδώρος, Κ. Κουνούπη, Γ. Χαριδήμου, Α. Μιχαήλ, Κ. Μαραγκός, Τ. Αναστασίου.
- 4. Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας (ΕΒΗΕΚ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Ν. Φραντζής (Πρόεδρος), Κ. Θεοχαρίδης, Σ. Στεφάνου, Μ. Νικολάου, Λ. Κανάρης, Γ. Πολυκάρπου, Γ. Ιωάννου, Κ. Αρέστη.
- 5. Παγκύπριος Σύνδεσμος Εργοδοτών Τυπογράφων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Λοΐζου (Πρόεδρος), Α. Νικολάου, Π. Βιολάρης, Ι. Σταυρινίδης, Σ. Αρχοντίδης, Μ. Χριστοδούλου, Σ. Μήθιλλος, Μ. Ιακώβου, Τ. Θεοφάνους, Α. Μιχαήλ, Χ. Χριστοδούλου.
- 6. Σύνδεσμος Βιομηχάνων Μωσαϊκών & Μαρμάρων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Δ. Χριστοφόρου (Πρόεδρος), Σ. Έλληνας, Π. Λαμπριδής, Α. Μιτίδης, Δ. Κλεάνθους, Χ. Κουμανταρή, Ν. Βασιλείου.
- 7. Σύνδεσμος Φαρμακευτικών-Χημικών Βιομηχανιών Κύπρου (ΦΑΡΧΗΜ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Τσιατίνης (Πρόεδρος), Δ. Σουκιούρογλου, Χρ. Αγκαστινιώτης, Γ. Πλαστήρας, Α. Πίπτας.
- 8. Σύνδεσμος Εργοληπτών Μηχανολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΕΚ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Σ. Αριστοδήμου (Πρόεδρος), Α. Σοφοκλέους, Μ. Λουκά, Ζ. Χατζηγεωργίου, Α. Θεοφάνους, Κ. Κυριάκου, Κ. Κωνσταντίνου, Γ. Σιακαλλής, Ν. Σιάμπλεττος.
- 9. Σύνδεσμος Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών Κύπρου (ΣΕΡΟΚ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Ζήνωνος (Πρόεδρος), Τ. Βασιλείου, Ι. Σκυλλουριώτης, Σ. Παπασταύρου, Σ. Ιωάννου, Γ. Τούμπας, Π. Παμπορίδης, Γ. Ασπρή, Γ. Πηγάσιου.

Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Υ Ε Σ

- 10. Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου**
Διοικητικό Συμβούλιο: Σ. Λοής (Πρόεδρος), Π. Ευλογημένος, Α. Μίκαλλος, Α. Αριστοτέλους, Κ. Ρουσιάς, Α. Πετρίδης, Σ. Κούννας, Χ. Ιωάννου, Χ. Χρίστης, Μ. Μιχαήλ, Π. Ηρακλής
- 11. Σύνδεσμος Εργολάβων Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Καρακάννας (Πρόεδρος), Α. Ηρακλέους, Μ. Σταυρίδης, Π. Ταπολός, Α. Αναξαγόρας, Α. Αλεξάνδρου, Ζ. Ζαχαρίου.
- 12. Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών**
Διοικητικό Συμβούλιο: Λ. Τοφαρίδης (Πρόεδρος), Α. Κακουλλής, Λ. Ματθαίου, Χ. Χρίστου, Π. Λειβαδιώτης, Α. Καραολής, Μ. Ζαβός, Ν. Μιχαηλίδης, Π. Λεπτός, Γ. Μάης, Δ. Ασιωίτης.
- 13. Ομοσπονδία Σωματείων Εργολάβων Ηλεκτρολόγων Κύπρου (ΟΣΕΗΚ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Σ. Κημήτρης (Πρόεδρος), Λ. Λιασή Παναγή, Λ. Λεωνίδου, Ν. Χατζηματθαίου, Π. Χοίρας, Δ. Βαρνάβας, Χ. Ηλία.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- 14. Κυπριακός Εργοδοτικός Σύνδεσμος Τραπεζών**
Διοικητικό Συμβούλιο: Κ. Κόκκινος (Πρόεδρος), Ε. Χλωρακιώτης, Π. Θεοδώρου, Α. Θεοδωρίδης, Π. Κουννής, Μ. Διονυσιάδου, Τ. Φέκκος, Τ. Ταουσιάνης, Κ. Λοϊζίδης, Α. Τζιακούρης.
- 15. Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου**
Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Οικονόμου (Πρόεδρος), Χρ. Παπαβασιλείου, Ρ. Τσάνος, Μ. Πισσαρίδης, Γ. Σαρρής, Δ. Μούσκος, Α. Κλεοβούλου, Α. Χριστοδουλίδης, Γ. Γιωργάκης, Σ. Σάββα, Π. Δημητρίου, Σ. Χειλίδης, Π. Χριστοδούλου.
- 16. Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου**
Διοικητικό Συμβούλιο: Φ. Ζαχαριάδης (Πρόεδρος), Π. Μιχαηλίδης, Κ. Δεκατρής, Α. Γεωργίου, Α. Καρπασίτης, Α. Παντελίδου, Π. Κυριακίδης, Λ. Μπένφιλντ, Γ. Φωτίου, Σ. Χριστοδούλου, Α. Στυλιανού.
- 17. Παγκύπριος Σύνδεσμος Πλυντηριούχων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Χαραλάμπους (Πρόεδρος), Δ. Σκουτέλλας, Ρ. Σταυρίδης, Α. Παναγιώτου, Σ. Κυρίλλου.
- 18. Σύνδεσμος Εταιρειών Τηλεπικοινωνιών (ΣΕΤΗΛ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Σ. Κυριάκου (Πρόεδρος), Π. Αντωνιάδης, Α. Παπαλεοντίου, Α. Στεφανής, Κ. Κουλουμής, Γ. Γαλαταριώτης, Δ. Ξενοφώντος.
- 19. Παγκύπριος Σύνδεσμος Εταιρειών Πληροφορικής**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Κασσιούρης (Πρόεδρος), Κ. Κόκκινος, Α. Χατζηγιάννου, Σ. Κολοकाσιδης, Π. Ακρίτας, Γ. Μαυρομάτης, Γ. Μαλέκκος, Λ. Ηλιάδης, Μ. Χάλιος.
- 20. Σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων & Περιοδικών Κύπρου**
Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Ζαχαριάδης (Πρόεδρος), Κ. Ιακωβίδης, Κ. Κουρτελλάρης, Σ. Σαμψών, Φ. Κουλέρμος, Ν. Πατίχης, Μ. Parthogh.
- 21. Σύνδεσμος Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων & Βιοϊατρικών Επιστημόνων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Χ. Χαριλάου (Πρόεδρος), Ντ. Γεωργαλλίδης, Σ. Χρίστου, Κ. Θεοχαρίδης, Κ. Λάμπρου, Κ. Γιαννουκάς, Μ. Ιορδάνους, Φ. Ρούδας, Δ. Δημητρίου.
- 22. Σύνδεσμος Συμβούλων Ηλεκτρολόγων & Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου**
Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Ζεμπύλας (Πρόεδρος), Χ. Σωτηρίου, Κ. Τσιφτές, Π. Πολυδώρου, Μ. Ζιντίλης, Κ. Ακρίτας, Κ. Ζινιέρης.
- 23. Παγκύπρια Ένωση Πτυχιούχων Μεταφραστών & Διερμηνέων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Πιλόττου (Πρόεδρος), Μ. Τυράκης, Μ. Στυλιανού, Α. Επαμεινώνδα, Γ. Χόππλάρου.
- 24. Κυπριακός Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Τ. Προκοπίου (Πρόεδρος), Α. Κυριάκου, Π. Παπαμιχαήλ, Γ. Φαίδωνος, Π. Ανδρέου, Α. Γεωργίου, Χρ. Μιχαηλίδης, Σ. Τζωρτζής.
- 25. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Δημοσκοπήσεων & Ερευνών Αγοράς (ΣΕΔΕΑΚ)**
Διοικητικό Συμβούλιο: Σ. Μαρκίδης (Πρόεδρος), Κ. Παπαδόπουλος, Ε. Μαραγκού, Π. Κούρης, Χ. Κοκκάλου, Π. Παναγιώτου, Τ. Χαραλάμπους, Γ. Πασχαλίδου, Ε. Λουκαΐδου, Α. Κλεάνθους, Μ. Βρουνίδης, Μ. Faiz, Σ. Αβραάμ.
- 26. Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Βαβλίτης (Πρόεδρος), Γ. Πανταζής, Κ. Παπαϊωάννου, Δ. Καραντώκη, Ρ. Σολομίδης, Χ. Μουσκής, Α. Ανδρονίκου, Δ. Σμυρλής, Κ. Γαλαταριώτης, Κ. Μιχαηλίδης, Π. Πιερίδης, Σ. Καραολής, Φ. Νικολάου, Δ. Δημοσθένους, Σ. Κύζης.
- 27. Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Πλυντηρίων Αυτοκινήτων**
Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Ζουμίδης (Πρόεδρος).

28. Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Βυτιοφόρων Πωλητών Πόσιμου Νερού

Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Μιλτιάδους (Πρόεδρος), Δ. Πολυκάρπου, Κ. Γεωργίου, Μ. Γρηγορίου, Χ. Κωνσταντινίδης, Α. Κυρίλλου.

29. Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Συσκευών Πόσιμου Νερού

Διοικητικό Συμβούλιο: Ν. Κασσινίδης (Πρόεδρος).

30. Παγκύπριος Σύνδεσμος Εκκοπής Εσπεριδοειδών

Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Δήμου (Πρόεδρος), Θ. Αναστασίου, Στ. Έλληνας, Α. Παναγής, Τ. Πλάτωνος, Τ. Χριστοδούλου, Α. Γεωργίου, Α. Παναγή.

31. Παγκύπριος Σύνδεσμος Οδοντοτεχνιτών

Διοικητικό Συμβούλιο: Α. Κυριάκου (Πρόεδρος), Π. Παμπορίδης, Μ. Φωτίου, Χ. Χριστοφόρου, Δ. Μαχάττος, Χ. Χαραλάμπους, Ε. Κάρουλλα.

32. Ομοσπονδία Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΟΣΙΚΑ)

Διοικητικό Συμβούλιο: Ν. Θρασυβούλου (Πρόεδρος), Σ. Χαραλάμπους, Κ. Χατζηλιασής, Π. Φωτίου, Π. Πέτρου, Κ. Αζίνας, Α. Καβάζης, Σ. Γεωργίου.

33. Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών Νοσηλευτριών

Διοικητικό Συμβούλιο: Σ. Κυριακίδης (Πρόεδρος), Α. Περγίος, Δ. Παπαπέτρου, Λ. Δημητρίου, Μ. Αγαθαγγέλου, Α. Κωνσταντινίδης, Κ. Καστανός, Κ. Κωνσταντίνου.

34. Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο

Διοικητικό Συμβούλιο: Capt. D. Fry (Πρόεδρος), Α. Δρουσιώτης, Capt. E. Adami, Α. Νεοφύτου, Capt. J. Hahn, Μ. Ιωαννίδης, Σ. Καραντώνης, Κ. Obeyesekera, Θ. Παπαδόπουλος, Χρ. Παπαβασιλείου, Φ. Φιλής, R. Thompson.

35. Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών

Διοικητικό Συμβούλιο: Μ. Ιωαννίδης (Πρόεδρος), Γ. Τσαβλίρης, Τ. Παναγίδης, Στ. Γαλανάκης, Ζ. Μούσκας, Μ. Μιχαήλ, Μ. Πηλαβάκης, Γ. Ιωαννίδης, Π. Ονουφρίου, Λ. Κύρρης.

Ε Μ Π Ο Ρ Ι Ο

36. Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ)

Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Κρασσάς (Πρόεδρος), Δ. Ουζουιάν, Κ. Ζηντίλης, Κ. Χειλίδης, Α. Διογένους, Α. Γαβριηλίδης, Α. Αννινος, Φ. Μιχαηλίδη.

37. Παγκύπριος Εργοδοτικός Σύνδεσμος Συσκευαστών-Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών & Σταφυλών

Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Λανίτης (Πρόεδρος), Γ. Τσακκιστός, Γ. Ιωαννίδης, Χ. Τσίμον, Α. Ιορδάνους, Ε. Γεωργίου, Σ. Μαυρόπουλος, Α. Μιτέλλας, Λ. Ηρακλέους, Γ. Κουννάς.

38. Παγκύπριος Σύνδεσμος Εισαγωγέων/Προμηθευτών Ταπήτων

Διοικητικό Συμβούλιο: Π. Τάκης, Μ. Χριστοφόρου, Σ. Συρίμης, Κ. Νικολαΐδης.

39. Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Χρωμάτων Αυτοκινήτων

Διοικητικό Συμβούλιο: Θ. Θεοδώρου (Πρόεδρος).

40. Κυπριακός Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μοτοσικλετών

Διοικητικό Συμβούλιο: Λ. Σωτηρίου (Πρόεδρος), Π. Κρασσάς, Μ. Μαρκίδης, Χ. Ανδρέου, Λ. Λοΐζου.

41. Σύνδεσμος Ανθοπωλών & Φυταγορών Πόλης/Επαρχίας Λευκωσίας

Διοικητικό Συμβούλιο: Χρ. Παπαμιχαήλ (Πρόεδρος), Ν. Παντελή, Ν. Ταμπουτσιάρη, Γ. Χατζημισής, Κ. Μιχαήλ, Λ. Φεσσάς, Μ. Ιωσήφ, Π. Κωνσταντίνου, Π. Μανέτζος, Φ. Κυπριανού.

ΠΑΙΔΕΙΑ

42. Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑΣΙΣΤΕ)

Διοικητικό Συμβούλιο: Δ. Χριστοφόρου (Πρόεδρος), Μ. Αμερικάνος, Θ. Στυλιανού, Μ. Αρέστη, Γ. Τάκκας, Ρ. Αριστείδου, Α. Παπαθωμά.

43. Σύνδεσμος Ιδιωτικών Σχολείων (ΚΙΣΚ)

Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Κρητικός (Πρόεδρος), Α. Τζιαπούρα, Κ. Τζιαπούρας, Π. Ανδρέου, Κ. Φυλακτού, Μ. Ξενή.

44. Σύνδεσμος Πτυχιούχων Ιδιοκτητών & Διευθυντών Ιδιωτικών Νηπιαγωγείων Κύπρου

Διοικητικό Συμβούλιο: Λ. Ηρακλέους (Πρόεδρος), Δ. Παναγίδου, Ε. Περατίτη, Σ. Μασσούρα, Γ. Πετρίδου, Χ. Λουκά, Α. Χριστοφόρου.

45. Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Βρεφοκομικών-Παιδοκομικών Σταθμών & Νηπιαγωγείων (Σωματείο)

Διοικητικό Συμβούλιο: Λ. Γιάνναρου (Πρόεδρος), Σ. Κτίστη, Μ. Αντωνίου, Α. Παπουή, Λ. Φανή, Α. Λοΐζου, Λ. Γεωργίου, Ν. Κωνσταντινίδου, Κ. Αθηνοδώρου, Μ. Κυριάκου, Ε. Κεδαρίτη, Ε. Ελευθερίου, Κ. Νίπτη.

ΆΛΛΟΙ

46. Κυπριακή Ομοσπονδία Γυναικών Επιχειρηματιών-Επαγγελματιών (ΚΟΓΕΕ)

Διοικητικό Συμβούλιο: Ε. Τάνου, Α. Τουμαζή, Ν. Παπαχριστοδούλου, Χ. Ροδοσθένους, Ρ. Γεωργίου.

47. Κυπριακός Σύνδεσμος Ποιότητας

Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Γεωργιάδης (Πρόεδρος), Α. Λοΐζιδης, Σ. Νικολάου, Γ. Ιωάννου, Χ. Ζαχαρίου, Α. Χατζηπέτρου, Α. Ιωαννίδης, Κ. Οικονομίδου, Ζ. Αποστόλου, Α. Δαμιανού.

48. Σύνδεσμος Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ)

Διοικητικό Συμβούλιο: Γ. Γεωργίου (Πρόεδρος), Σ. Σοφοκλέους, Χ. Φαρκωνίδης, Π. Σταυρινίδης, Κ. Κάλαττας, Σ. Κώστα, Α. Αγγελή.

